

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 26. 9. 2019

Število objav: 17

Internet: 9

Tisk: 8

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 1

Inženirska zbornica ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 4

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 1

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 12

Internet	Naslov	SOS podpira nadaljnje aktivnosti za pokrajine in dvig povprečnine		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Notranja politika; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 6	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...vložiti zahtevo za presojo ustavnosti, ker pri prenosu pristojnosti ni zagotovljenih finančnih sredstev zanje. To bi lahko dokazali na primer na področju gradbenega zakona , kjer je inšpekcijski nadzor nad enostavnimi gradnjami prenesen na občine, ni pa za to zagotovljenih sredstev. Ustavno sodišče bi lahko sprejelo odločitev,...			

Internet	Naslov	Križa zahteva hitrejšje ukrepanje		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Delo.si; 466.430, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 12	Avtor	Borut Tavčar, Maja Prijatelj Videmšek		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odstotka pod vrednostjo v izhodiščnem letu 1986. K znižanju izpustov sta najbolj prispevala energetika (-28,1 odstotka) in raba goriv v industriji in gradbeništvu (-62,4 odstotka). Delovna skupina za hitro železnico Ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek je imenovala delovno skupino za pripravo predloga dolgoročne...			

Internet	Naslov	Zaposlovanje tujcev: Lažje do delavcev iz Srbije		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Vecer.com; 361.782, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 15	Avtor	Milakovič Tanja Fajnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Zaposlovanje tujcev: Lažje do delavcev iz Srbije Tanja Fajnik Milakovič 25.09.2019, 06.00 Največ delovnih dovoljenj tujim državljanom v panogah gradbeništvo , predelovalne dejavnosti ter promet in skladiščenje. Zaposlovanje delavcev iz Srbije je v Sloveniji od 1. septembra lažje, bolj organizirano in urejeno,...			

Tisk	Naslov	V zidaku skrita izolacija		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Dnevnik - Moj dom; 176.000, Slovenija	Stran: 10	Površina: 936 cm ²
	Rubrika, Datum	Priloga Moj dom; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 18	Avtor	H. N.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...izračunih in posvetovanju s strokovnjaki Wienerberger odločil za Porothem Izo profi, ki ima že vgrajeno toplotno izolacijo. Kot je pripovedoval dipl. ing. gradbeništva , ki se je za svojo pot odločil leta 2010 (prej je delal v Pongradu), je z opeko Profi že večkrat gradil, z IZO Profi pa prvič. Razlika med obema je le,...			

Tisk	Naslov	Od temeljne plošče do ključa - v paketu ali po fazah		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Dnevnik - Moj dom; 176.000, Slovenija	Stran: 14	Površina: 838 cm ²
	Rubrika, Datum	Priloga Moj dom; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 20	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...zadnja opravila. To je montaža luči in drugih električnih porabnikov. Strojni tlaki - estrihi Estrihi so eden najpomembnejših in najstarejših elementov v gradbeništvu . Vgrajujemo jih na nosilno podlago in služijo neposredno za hojo ali kot podlaga za vgradnjo keramike, parketa ali drugih oblog. Osnovna naloga estriha...			

Internet	Naslov	Zelena luč za trgovsko-poslovni objekt		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Primorske.si; 133.920, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 22	Avtor	Mirjana Cerin		
	Teme	Gradbena parcela		
Povzetek	...ceno je že potrdil občinski svet. V zemljiški knjigi ni nepremičnina z ničemer obremenjena, tako Danilo Markočič kot Starman zagotavljata, da gre za "gradbeno parcelo", namenjeno nestanovanjskim objektom za trgovske, servisne, poslovne, storitvene in skladiščne dejavnosti". Po občinskem podrobnem prostorskem načrtu je...			

Tisk	Naslov	Nad izvršbe z množico ovadb		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Dolenjski list; 38.000, Slovenija	Stran: 22	Površina: 104 cm ²
	Rubrika, Datum	Rezervirano za vas; 26. 9. 2019		
Stran v zbirki: 23	Avtor	Boštjan Mencinger		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...neusposobljeno podjetje za izdelavo tako imenovanega strokovnega poročila, ki ga je med drugim izvedeniško mnenje Sodnega izvedenca za področje gradbeništva, zaključnih del v gradbeništvu Borisa Korenčana, univ. dipl. ing. grad. raztrgalo na koščke, zamudnih obresti in precejšnjih sodnih stroškov, ki jih bo na koncu morala plačati...			

Tisk	Naslov	Rakave bolezni zaradi izpostavljenosti kemikalijam iz industrije		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Bodi Eko; 30.000, Slovenija	Stran: 6	Površina: 1.347 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 26	Avtor	Veronika Sorokin		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...zaposlenih v industriji. Karcinogene snovi so še posebej spremljevalke gospodarskih panog, kot so kmetijstvo, rudarstvo, proizvodnja, električna industrija, gradbeništvo, transport, trgovina in različne storitvene dejavnosti. O pereči problematiki, ki se dotika slehernega Zemljana, so strokovnjaki različnih specializacij...			

Tisk	Naslov	Na trgu so že 30 let		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Dolenjski list - Živa; 14.000, Slovenija	Stran: 20	Površina: 882 cm ²
	Rubrika, Datum	priloga Dolenjskega lista; 26. 9. 2019		
Stran v zbirki: 28	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Extraform trgovina, Jurij Salamon, s. p., čigar poglobitve dejavnosti so veleprodaja in maloprodaja keramike in kopalniške opreme ter zaključna dela v gradbeništvu. Ob jubileju smo se pogovarjali z ustanoviteljem podjetja, danes njenim prokuristom, Martinom Salamonom - lastnik podjetja pa je sicer njegov sin Jurij....			

Internet	Naslov	Zaposlovanje tujcev: Lažje do delavcev iz Srbije		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Seniorji.info; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 30	Avtor	Milakovič Tanja Fajnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Največ delovnih dovoljenj tujim državljanom v panogah gradbeništvo, predelovalne dejavnosti ter promet in skladiščenje. Zaposlovanje delavcev iz Srbije je v Sloveniji od 1. septembra lažje, bolj organizirano in urejeno,...			

Internet	Naslov	DZ potrdil rešitev za lajšanje posegov v večstanovanjskih stavbah		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Findinfo.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 31	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...sklepa v nepravdnem postopku, je pojasnil. Dopolnjen zakon je glede zagotovitve neoviranega dostopa terminološko usklajen tudi z gradbeno zakonodajo , je povedal in dodal, da že teče postopek sprememb gradbenega zakona , ki bodo predvidele, da za gradnjo notranjih dvigal ne bo treba več pridobivati gradbenega dovoljenja, temveč le izjavo odgovornega...			

Tisk	Naslov	Izvedli seminar za koordinatorje za varnost in zdravje pri delu		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Savinjske novice; , Slovenija	Stran: 8	Površina: 182 cm ²
	Rubrika, Datum	Organizacije; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 32	Avtor	Jože Miklavc		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...gradbiščih, strokovne delavce za zdravje in varno delo, zaposlene osebe kot s. p., družbe, ki izvajajo strokovna dela VZD, vodstvene kadre, strokovne osebe v gradbeništvu , vzdrževanju, v kemijski tehnologiji, elektrotehniki in gozdarstvu , projektantskih firmah, sodnem izvedenstvu za VZD idr. Dogodka, ki je potekal v seminarski...			

Tisk	Naslov	V Celju stičišče obrtnikov in podjetnikov		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Utrip Savinjske doline; , Slovenija	Stran: 11	Površina: 760 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 35	Avtor	K. R.		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...gospodarskega in okoljskega ministrstva so med drugim tako imenovano krožno oziroma zeleno gospodarstvo, odprava zaostankov na agenciji za okolje ter gradbena zakonodaja . Minister je obljubil preglednejšo in jasnejšo zakonodajo, ki pa bo hkrati varovala okolje. Izzivi so tu Ob odprtju MOS-a sta zbrane nagovorila tudi predsednik...			

Internet	Naslov	Zaposlovanje tujcev: Lažje do delavcev iz Srbije		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Preberi.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 36	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Največ delovnih dovoljenj tujim državljanom v panogah gradbeništvo , predelovalne dejavnosti ter promet in skladiščenje. ...			

Internet	Naslov	DZ potrdil rešitev za lajšanje posegov v večstanovanjskih stavbah		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Iusinfo.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 37	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...sklepa v nepravdnem postopku, je pojasnil. Dopolnjen zakon je glede zagotovitve neoviranega dostopa terminološko usklajen tudi z gradbeno zakonodajo , je povedal in dodal, da že teče postopek sprememb gradbenega zakona , ki bodo predvidele, da za gradnjo notranjih dvigal ne bo treba več pridobivati gradbenega dovoljenja, temveč le izjavo odgovornega...			

Tisk	Naslov	Obljuba: za podjetja manj papirologije in lažji dostop do denarja		
Zaporedna št. 16	Medij; Doseg	SBC PODJETNIK; , Slovenija	Stran: 42	Površina: 853 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 39	Avtor	Marko Vidrih		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...položaja Evrope v krožnem gospodarstvu. Med konkretnimi ukrepi našteva naslednje: razširitev sistema za trgovanje z emisijami na pomorski sektor, promet in gradbeništvo ter uvedbo davka na meji glede na emisije ogljika, s katerim bi preprečili selitev virov CO ₂ , evropski podnebni pakt, ki bo povezal regije, lokalne skupnosti,...			

Internet	Naslov	Kaj vse lahko Alenka reče Marjanu (in/ali kako dolgo bo on še tiho)		
Zaporedna št. 17	Medij; Doseg	Fokuspokus.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 25. 9. 2019		
Stran v zbirki: 44	Avtor	Boris Vežjak		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...spravila v ospredje: zaradi dela naše ministrice gradimo 2. tir Divača-Koper, zaradi dela ministrske ekipe pod njenim vodstvom je vse pripravljeno za začetek graditve 3. razvojne osi, posodabljam javni potniški promet in zagotavljamo poceni električno energijo, ki bo v prihodnje v še večji meri pridobivana na okolju...			

SOS podpira nadaljnje aktivnosti za pokrajine in dvig povprečnine

Predsedstvo Skupnosti občin Slovenije (**SOS**) je na današnji seji v Kranju med drugim razpravljalo o predlogu ustanovitve pokrajin in povprečnini. Podprli so nadaljnje aktivnosti glede ustanavljanja pokrajin in napovedali nadaljevanje prizadevanj za spremembo formule za izračun povprečnine.

Vodja strokovne skupine za vzpostavitev pokrajin Boštjan Brezovnik je predsedstvu **SOS** pojasnil, da so bili na začetku deležni precejšnjega razburjenja glede osnutka pokrajin. Tekom razprave pa so prejeli nekaj predlogov, ki jih nameravajo upoštevati. Tako bodo predlagali ustanovitev desetih pokrajin in dveh mest s posebnim statusom.

V predlogu naj bi bila ustanovitev skupne zasavsko-posavske pokrajine, popravili naj bi meje pomurske pokrajine in šli v večjo štajersko pokrajino, Mariboru pa bi podelili poseben status. Maribor bi se kot mesto povezoval s štajersko, Ljubljana pa z osrednjeslovensko pokrajino.

Brezovnik načrtuje, da se bo v nadaljevanju v projekt vključila vlada. Nato bodo pripravili oceno finančne kapacitete za vse teritorije in sistem financiranja pokrajin. Na tej podlagi bi se lotili preučevanja, katere naloge bi lahko prenesli na pokrajine.

"Zagovarjamo postopen prenos pristojnosti in kadrov na pokrajine," je izpostavil Brezovnik. Po njegovem pojasnilu bi v prvi fazi prenesli manjši obseg, potem pa bi začrtali daljše obdobje s postopnim prenosom. V nasprotnem primeru bi lahko naleteli na odpor srednjega uradništva na državni upravi.

Brezovnik načrtuje, da bi predloge zakonov, vključno s finančnimi posledicami in prvimi nalogami za prenos, lahko vložili v proceduro najkasneje marca prihodnje leto. K podpori bodo pozvali tudi občinske svete, saj bi radi šli v postopke na državi s čim širšo podporo. Nadaljnje aktivnosti na področju ustanavljanja pokrajin je danes podprlo tudi predsedstvo **SOS**.

Precej razprave so župani na današnji seji namenili po njihovem prepričanju prenizki povprečnini, ki je za prihodnje leto določena pri 589,11 evra. Predsednik **SOS** Aleksander Jevšek je izpostavil, da bodo takoj po novem letu pritisnili na vlado in nadaljevali delo za spremembo formule za izračun povprečnine. Nadaljuje se tudi delo za zmanjšanje stroškov občin.

Kot je opozoril Jevšek, 66 občin ne dobi toliko denarja, kot ga porabi za izvrševanje zakonsko določenih nalog.

Podan je bil tudi predlog, da bi šli v ustavno presojo izvrševanja proračuna. Brezovnik meni, da bi morala vsa tri združenja občin enotno vložiti zahtevo za presojo ustavnosti, ker pri prenosu pristojnosti ni zagotovljenih finančnih sredstev zanje.

To bi lahko dokazali na primer na področju **gradbenega zakona**, kjer je inšpekcijski nadzor nad enostavnimi gradnjami prenesen na občine, ni pa za to zagotovljenih sredstev. Ustavno sodišče bi lahko sprejelo odločitev, ki bi bila zavezujoča za zakonodajalca pri prenosu pristojnosti in nalog na občine, je pojasnil Brezovnik.

Predsedstvo **SOS** je danes nagovoril tudi podpredsednik olimpijskega komiteja Slovenije Janez Sodržnik, ki je predstavil pobudo za razglasitev dneva slovenskega športa za državni praznik. Praznik bi bil 1. oktobra, saj je bilo na ta dan leta 1863 ustanovljeno prvo slovensko telovadno društvo Sokol.

Na praznik, ki ne bi bil dela prost dan, bi podjetja pripravila športne igre zaposlenih, šole pa športne dneve, medtem ko bi športna društva odprla svoja vrata. Sodržnik je poudaril, da pobuda doživlja pozitivne odzive in da bodo nekatere aktivnosti izvedli že letošnjega 1. oktobra. Pobudo je podprl tudi **SOS**.

[PODNEBNE SPREMEMBE](#) | [BREZOGLIČNOST](#) | [ZAVEZE](#)

Kriza zahteva hitrejša ukrepanja

V luči podnebnih protestov so napovedi držav za razogljčenje preblage in nezadostne.

Objavljeno
25. september 2019 06.00

Posodobljeno
25. september 2019 06.00

Odpri galerijo

Če bi predčasno zaprli Teš 6, bi bila proizvodnja elektrike v Sloveniji skoraj brezogljivična, ne pa tudi obnovljiva. FOTO: Brane Piano

Borut Tavčar, Maja Prijatelj Videmšek

Slovenijo in prebivalce v prihodnjih desetih letih čaka precej zahtevna naloga zmanjšanja emisij, povečanja učinkovitosti rabe energije in deleža obnovljivih virov energije. A glede na znanstvena poročila in zahteve protestnikov je to [še vedno premalo](#).

Prihodnje leto bo začel veljati Pariški podnebni sporazum, ki predvideva, da se bo segrevanje planeta do konca stoletja ustavilo pri dveh stopinjah Celzija, še bistveno bolje pa bi bilo, da bi segrevanje omejili na največ 1,5 stopinje Celzija. Vsaka država sveta mora opraviti svojo nalogo, pri čemer v IPCC ugotavljajo, da bi uresničenje sedanjih zavez držav vodilo do segrevanja za štiri stopinje Celzija, Slovenija pa se je v boju proti podnebnim spremembam opredelila kot »ambiciozna država«.

Do kod je prišla Slovenija?

Zavezali smo se, da bomo do leta 2020 četrtno končne porabe energije pokrili s proizvodnjo iz obnovljivih virov. V letu 2017 je Slovenija dosegala 21,5-odstotni delež OVE in ga ne povečuje. Do prihodnjega leta lahko emisije toplogrednih plinov celo povečamo za štiri odstotke. Še leta 2016 smo bili na varni strani, vendar od takrat emisije pri nas spet rastejo. Za učinkovito rabo energije je bilo tudi predvideno izboljšanje za 20 odstotkov. Tudi tega cilja ne bomo dosegli, zlasti zaradi [prometa](#).

Skupni izpusti toplogrednih plinov v Sloveniji so leta 2017 dosegli 17,45 milijona ton ekvivalentov ogljikovega dioksida, kar je 14,5 odstotka pod vrednostjo v izhodiščnem letu 1986. K znižanju izpustov sta najbolj prispevala energetika (-28,1 odstotka) in raba goriv v industriji in [gradbeništvu](#) (-62,4 odstotka).

Delovna skupina za hitro železnico

Ministrica za infrastrukturo Alenka Bratušek je imenovala delovno skupino za pripravo predloga dolgoročne vizije razvoja in posodobitve železniške infrastrukture. Člani so Jože P. Damjan, Aleš Groznik, Matej Ogrin, Dušan Mes, Andreja Knez, Monika Pintar Mesarič in Anita Goršek. Delovna skupina bo proučila možnosti hitrih železniških povezav po Sloveniji v okviru mednarodnega železniškega prometa ter ocenila strošek uresničitve teh projektov.

Kakšne so zahteve?

Emisije toplogrednih plinov moramo do leta 2030 zmanjšati za vsaj 15 odstotkov (to se lahko še spremeni navzgor) glede na leto 2005. Za velike naprave po vsej EU pravila določa trg emisij, države pa morajo zagotoviti znižanje emisij v sektorjih, ki niso vključeni v trgovanje. [Predvideno je](#), da bodo drugi sektorji nadomestili rast emisij v prometu za 14 odstotkov. Gospodinjstva bodo tako morala zmanjšati emisije za 71, kmetijstvo za en, ravnanje z odpadki za 50, industrija za 46, energetika pa za 29 odstotkov. Ena od zahtev je prehod iz linearnega v krožni sistem gospodarstva, predelava odpadnih materialov povzroča manj emisij in porabe virov kot proizvodnja iz svežih surovin.

Odpadki morajo postati material za nove izdelke. FOTO: Jure Eržen/Delo

Doseči bi morali vsaj 27 odstotkov OVE v končni rabi energije, država se pri tem zanaša zlasti na ogrevanje na les. To pomeni tudi gradnjo hidroelektrarn na srednji Savi, nekaj več vetrnic in zlasti množičnost sončnih elektrarn. Ob zaprtju Teša 6 bi bila proizvodnja elektrike sicer praktično brezogljčna, težava bi ostal le promet.

Do leta 2030 moramo zmanjšati emisije za vsaj 15 odstotkov, težava je promet. FOTO: Brane Piano

Kaj je neto brezogljichnost?

EU predvideva, da bo do leta 2050 neto brezogljichna. To pomeni, da emisije države niso večje kot ponori ogljika. Slovenija že ves čas uporablja gozdove kot rešilno bilko, to bo počela tudi naprej. Nekoliko se to tepe zlasti z načrtom za veliko povečanje uporabe lesa za sisteme ogrevanja. Za zdaj glavniino peletov in sekancev uvozimo.

Kaj je prinesel podnebni akcijski vrh

Kljub čustvenemu nagovoru mlade švedske aktivistke Grete Thunberg vrh ni prinesel zelene okrepiteve zavez držav za hitrejše doseganje ciljev pariškega podnebnega sporazuma in omejitve dviga temperature na 1,5 stopinje Celzija do leta 2100. 65 držav je sicer obljubilo, da bodo povečale nacionalne zaveze zmanjšanja toplogrednih izpustov po letu 2020, vendar med njimi ni bilo Kitajske, ZDA in Indije, treh največjih »proizvajalk« toplogrednih izpustov. Takšen razplet prelaga pričakovanja na naslednjo podnebno konferenco decembra v Čilu.

Vseeno vrh ni bil popolna polomija. 15 držav, med njimi več malih otoških, je podpisalo deklaracijo »Združeni za znanostjo«, s katero so se zavezale k omejitvi segrevanja na 1,5 stopinje in ogljični nevtralnosti do leta 2050. Podobno je storilo 87 podjetij, med njimi Danone in Nestle. Več držav (Švedska, Danska, Švica, Norveška ...) je obljubilo podvojitev vplačil v Zeleni podnebni sklad za pomoč državam v razvoju pri blaženju in prilagoditvi podnebnim spremembam. 32 držav (med njimi Nemčija in Slovaška), 25 vlad na podnacionalni ravni in 34 podjetij pa se je zavezalo, da ne bodo gradili novih premogovnih elektrarn. Ob zdajšnjih nacionalnih zavezah zmanjševanja toplogrednih izpustov se bo ozračje do konca stoletja segrelo za med 2,7 in 3,7 stopinj Celzija. Ob zdajšnjih zavezah držav za zmanjšanje izpustov se bo ozračje do konca stoletja segrelo za med 2,7 in 3,7 stopinj Celzija.

Kaj je predvideno za občane?

Bistveno hitreje bo treba prenavljati stavbe, če želimo do leta 2030 prihraniti 30 odstotkov energije. Na leto bo treba prenoviti med 1,3 in 1,7 milijona kvadratnih metrov stavb. Komisija Sloveniji predlaga gradnjo železnic, kolesarskih poti in površin za pešce, zraven pa zmanjšanje in podražitev parkirišč, odpravo nadomestila za prevoz v službo in emisijske takse.

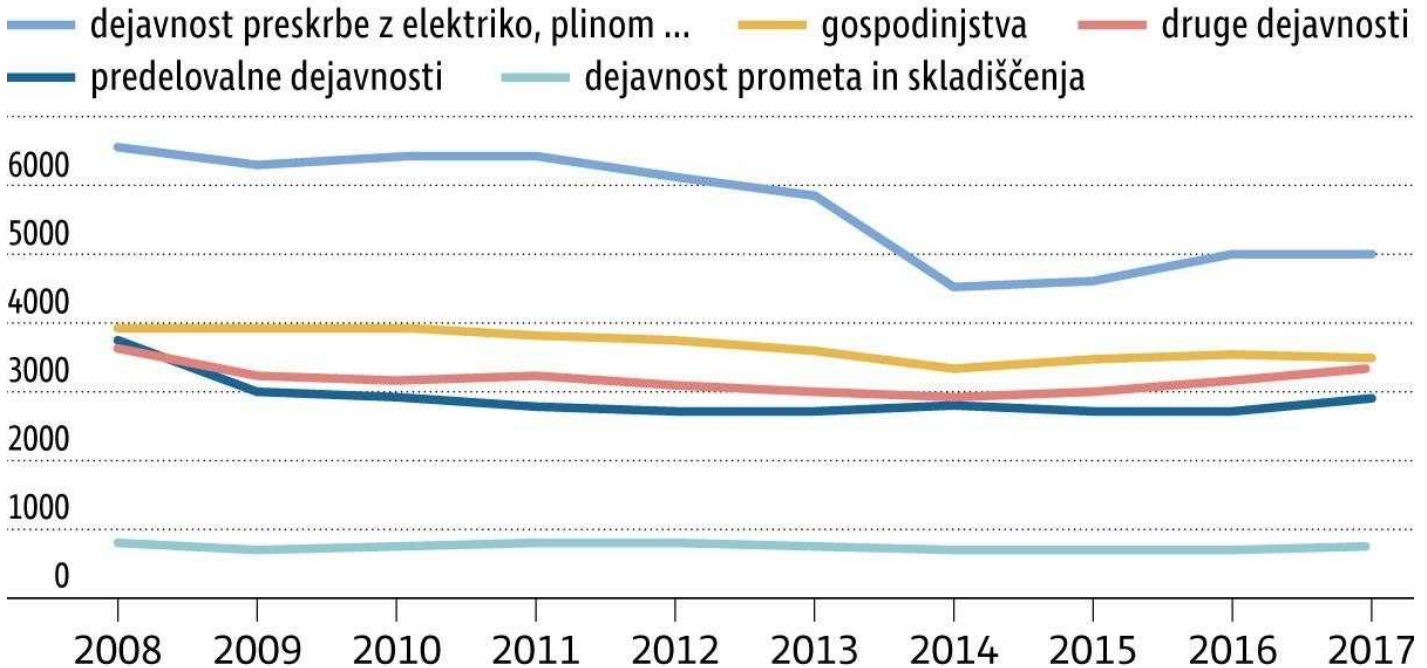
Vsi drugi sektorji bodo morali zmanjševati emisije namesto prometa. FOTO: Roman Šipič/Delo

Kako bomo razogljčili kmetijstvo?

Kmetijstvo prispeva 15 odstotkov izpustov toplogrednih plinov, kar je drugi največji delež v sektorjih, ki niso vključeni v trgovanje z emisijami. Cilj operativnega programa toplogrednih plinov na področju kmetijstva je obvladovanje izpustov na ravni do največ petodstotnega zvišanja do leta 2020 glede na leto 2005 ob hkratnem povečanju samooskrbe s hrano. Cilj trenutno dosegamo, izpusti so 6,2 odstotka pod ciljno vrednostjo. A po letu 2020 bo za dosego ogljične nevtralnosti do leta 2050 tudi v tem sektorju izpuste treba zmanjšati, obseg pridelave hrane pa povečati.

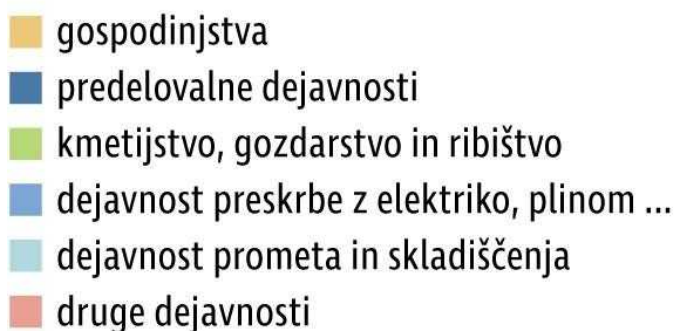
EMISIJE CO₂

Slovenija, v gigagramih

EMISIJE NO_x

Slovenija, 2017, po izvoru

DELO Vir: Surs

To naj bi po načrtih kmetijskega ministrstva dosegli zlasti s spodbujanjem trajnostnega kmetijstva s shranjevanjem ogljika in povečanjem organske snovi v tleh. V okviru strateškega načrta ukrepov Skupne kmetijske politike, ki je v pripravi, je predvidena uvedba ukrepov, ki povečujejo organsko maso v tleh z izboljšanjem kolobarjenja in dodatnim spodbujanjem dosevkov ter večjim uvajanjem rastlin, ki fiksirajo dušik. O zmanjšanju obsega živinoreje, največje povzročiteljice toplogrednih izpustov v kmetijstvu, pa nič.

Veliko bo treba postoriti tudi za prilagoditev kmetijstva na vse pogostejše suše, poplave, točo, neurja z močnimi padavinami in vetrom ter erozijo. Osnutek strateškega dokumenta razvoja kmetijstva po letu 2021 (resolucija Naša hrana) stavi na vlaganje v nove tehnologije, prilagoditev vrst in sort kmetijskih rastlin, upoštevanje sodobnih smernic kolobarja ter nadaljevanje financiranja naložb, ki zmanjšujejo tveganja za vremenske nevšečnosti: pridelave v rastlinjakih, namakanja, oroševanja in mrež v trajnih nasadih

Zaposlovanje tujcev: Lažje do delavcev iz Srbije

SAŠO BIZJAK

Tanja Fajnik Milakovič

25.09.2019, 06.00

Največ delovnih dovoljenj tujim državljanom v panogah **gradbeništvo**, predelovalne dejavnosti ter promet in skladiščenje.

Zaposlovanje delavcev iz Srbije je v Sloveniji od 1. septembra lažje, bolj organizirano in urejeno, pojasnjujejo v zavodu za zaposlovanje. Sporazum med Slovenijo in Srbijo o zaposlovanju je vsebinsko enak sporazumu z BiH, torej se postopki za pridobitev dovoljenj za zaposlitev izvajajo podobno, delodajalcem in delavcem pa so zagotavljale iste pravice oziroma dolžnosti kot v primeru državljanov BiH.

Slovenski delodajalec pri slovenskem zavodu za zaposlovanje prijavil prosto delovno mesto, o katerem obveščanje in tudi izbiro kandidatov opravijo v Srbiji. Slovenski delodajalec tudi zaprosi za izdajo delovnega dovoljenja in krije stroške postopkov izdaje dovoljenja.

Srbski delavec lahko pridobil delovno dovoljenje za tri leta z možnostjo podaljšanja, medtem ko mora dovoljenje za prebivanje pridobiti v ločenem postopku na diplomatsko-konzularnem predstavništvu v matični državi oziroma na upravni enoti v Sloveniji.

Pogodba o zaposlitvi mora biti sklenjena za vsaj leto dni, delodajalec pa lahko izkoristi tudi možnost trimesečnega poskusnega dela. Po poteku enoletne zaposlitve ima delavec prost vstop na trg dela, vendar si mora novo zaposlitev v Sloveniji poiskati v 30 dneh oziroma do poteka obdobja, v katerem bo upravičen do denarnega nadomestila za brezposelnost, sicer bo začel postopek za vrnitev delavca v Srbijo, pojasnjujejo na zavodu za zaposlovanje. V začetku septembra je spet zaživela tudi infotočka za tujce na Vojkovi 2 v Ljubljani, kjer ponujajo na enem mestu vse pomembne informacije in

pomoč glede zaposlovanja in bivanja v Sloveniji. Zavod pa bo ta mesec organizirali tudi dva zaposlitvena sejma v Srbiji, in sicer 19. septembra v Beogradu in 26. septembra v Nišu, kjer se bodo lahko povezali delodajalci iz Slovenije in iskalci zaposlitve iz Srbije.

Gradnja V zidaku skrita izolacija

HINKO NOVAK

Sredi tega meseca je podjetje Wienerberger v Črenšovcih na dnevu odprtih vrat predstavilo objekt investitorja in izvajalca Dominika Pintariča iz Odrancev, podjetja Dom, gradbeni inženiring, grajen z opeko Wienerberger Izo Profi. Pri predstavitvi pritlične hiše so posebej poudarili natančnost gradnje in sodobno opečno energijsko učinkovito gradnjo, ki jo poleg vseh prednosti opečne gradnje odlikujejo izolacija v zidaku in hitrost ter način zidanja z lepljenjem brušene opeke.

Wienerberger Slovenija

Na predstavitvi so sodelovali zastopniki podjetja Wienerberger Slovenija, ki zaposluje okoli 140 delavcev na treh lokacijah. V Ormožu proizvajajo zidno opeko (Porotherm), v Borecih strešno kritino (Tondach), v Lukavcih pa je proizvodnja engob in glazur (Terca). Sedež podjetja je v Borecih, Wienerberger Slovenija pa skupaj z Wienerbergerjem Hrvaška predstavlja regijo Wienerberger Adriatic, ki je sestavni del poslovne enote Wienerberger Building Solutions Region East. Temelj poslovanja je proizvodnja gradbenega materiala iz gline, poleg proizvodnih enot v Sloveniji pa ima

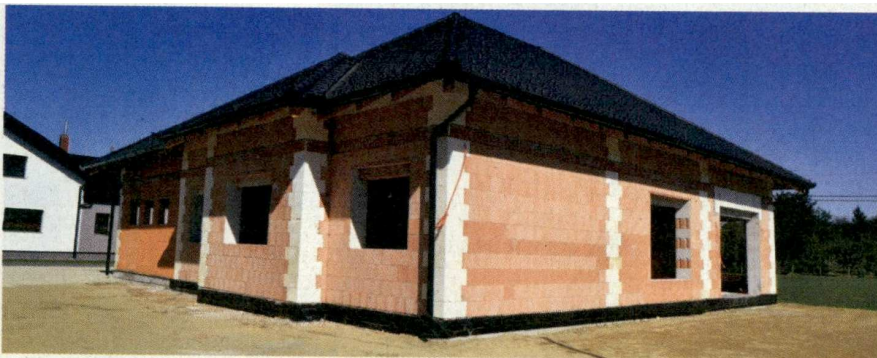
Ekipa na predstavitvi

jo še proizvodni enoti na Hrvaškem v Karlovcu, kjer proizvajajo zidno opeko, v Đakovu pa izdelujejo strešno kritino.

Glina – gradbeni material preteklosti in bodočnosti

Glina je bila kot gradbeni material v preteklosti izjemno močno zasidrana, še danes pa v konkurenci drugih materialov nosi vidno in zelo močno vlogo, zato lahko napišemo, da je to gradbeni material preteklosti in bodočnosti. V drugi polovici 19. stoletja je opečna gradnja v celoti prevladala, zaradi požarne varnosti pa je temu sledila tudi strešna kritina. Še leta 1974 je bilo na ozemlju Slovenije kar 32 opekarn, po letu 1980 pa so se začele pojavljati težave, tudi vse večja konkurenca, svoje pa je naredil tudi razpad jugoslovanskega trga leta 1990 in kriza leta 2009.

V našem spremljanju opečne gradnje bi lahko izpostavili tri pomembne mejnike v opečni gradnji in stikih z javnostmi ter tudi predstavljanju novosti. Tako smo leta 2008 v naši prilogi predstavili gradnjo hiše iz opeke v Borecih, podoben dan odprtih vrat, kot so ga predstavili sedaj. Takrat so predstavili hišo, v kateri je izvajalec podjetje Zidarstvo Miran Jurkovič uporabil opečne elemente Wienerberger Opekarne Ormož, zunanji zidovi pa so bili iz opeke Porotherm PTH 45 S P+E. Drugi mejnik je bila predstavitev opeke Wienerberger Profi in sistema suhe gradnje z lepljenjem na sešmu Dom leta 2014, tokrat pa je združeno podjetje Wienerberger Slovenija predstavilo gradnjo pritlične hiše v Črenšovcih, ki je zgrajena z opeko Porotherm 38 IZO Profi, v katere notranjosti oziroma v komorah je izolacija iz kamene volne, kar pomeni,

Hiša z že izoliranimi stenami je bila zgrajena v vsega desetih dneh.

Lepljenje zidakov. Izolacija je vtisnjena v prekate.

Bobrovec – kritina preteklosti in bodočnosti

da zadostuje toplotnoizolativnim standardom in ni potrebe po dodatni izolaciji na zunanji strani stene oziroma proizvajalci priporočajo le navaden toplotnoizolativni omet.

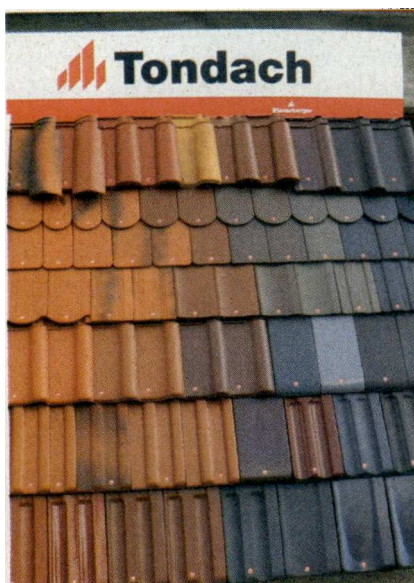
Natančnost – trend sodobne gradnje

Predstavitve oziroma dan odprtih vrat v Borecih leta 2008 je bil izjemno pomemben, saj so takrat predstavili trende sodobne opečne gradnje. »Tradicionalni gradbeni material, opeka, je šla v razvoju skozi temeljito konstrukcijsko in proizvodno prenovu, tako da je uspela zaradi številnih prednosti vseeno obdržati vodilni položaj med gradbenimi elementi za zidavo sten. Proizvajalci gradbene opeke so s sodobnimi rešitvami in konstrukcijo samih zidakov odgovorili na sodobne zahteve po povečani toplotni izolativnosti osnovnega gradbenega materiala, ob tem pa so ohranili vse prednosti naravnega materiala, glin«, smo takrat zapisali. Je pa zanimiva tudi anek-

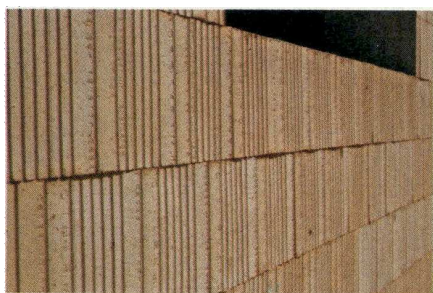
dota, povezana z našim zapisom oziroma fotografijo, ki smo jo objavili. Tudi zato, ker smo s fotografijo, zaradi katere smo bili deležni očitkov, nakazali smer, kam bo šla sodobna opečna gradnja. Takrat smo objavili fotografijo zelo natančno grajene hiše, pred njo pa kup razbite opeke. Fotografijo, ki je bila takrat zanimiva za pogled, danes pa bi lahko rekli, da je govorila, kako način gradnje, po kateri ostane še kakšen kos razbite opeke, vse bolj izginja. In so tudi zato besede v zaključku tega teksta povedale ogromno, celo več, kot smo se takrat zavedali: »Objekt je izjemno lepo grajen, predvsem pa se že na daleč vidi, da so zidarji uspešno izkoristili vse prednosti opečnega bloka Porotherm S P+E oziroma celotnega sistema. Zidovi so ravni, horizontalne linije med zidaki skoraj popolnoma ravne, predvsem pa med posameznimi vrstami ni debelih slojev malte, ki jo lahko nemalokrat vidimo pri podobni gradnji. Po zaslugi vertikalnih vezi med zidaki na pero in utor ter celotnega sistema postaja gradnja z opečnimi zidaki natančna in tudi zidarji niso več mojstri, pri katerih je pet centimetrov gor ali dol, levo ali desno, nepomembno, natančnost zidanja pa pomeni tudi velik prihranek materiala pri kasnejših delih.«

IZO Profi

Nakazali smo trend, ki se je pozneje izkazal v predstavitvi opeke Porotherm Profi leta 2014 in tudi zdaj s predstavitvijo hiše, grajene iz opeke IZO Profi. Objekt so na dnevu odprtih vrat predstavili strokovni sodelavci podjetja Wienerberger, vodja prodajnega področja Andreja Dogša, tehnično projektni predstavnik Tomaž Strehar in strokovnjakinja za trženje pri Wienerberger Adriatic Marja Dolamič ter projektant, inženir in investitor gradnje Dominik Pintarič. Pritlični objekt je zgrajen z zidno opeko Porotherm 38 IZO Profi in pokrit z opečnim strešnikom Tondach Bobrovec, predelne stene so zidane z opeko Porotherm Profi debeline 20 centimetrov, strop je iz Porothermovih nosilcev in polnil, streha pa je izvedena z leseno strešno konstrukcijo, na katero je položena paroprepustna folija, narejen je zračni most in pokrita je z Bobrovcem v dvojnem prekrivanju. V bistvu gre za sistem hladnega podstrešja, kot pa nam je povedal investitor in izvajalec Dominik Pintarič, bodo na estrihu na opečnem stropu položeni različni razvodi in tudi cevi za prezračevanje in rekuperacijo. Te morajo biti dobro izolirane, Pintarič pa bo z izolacijo na tlaku v bistvu rešil dva pro-

Strešne kritine Tondach. Bogastvo oblike, formatov, zaščite in barve.

Natančnost na milimetre ...

blema. Izoliral cevi in hkrati izoliral strop proti strehi ter tako dosegel primerno izolativnost, po zaslugi opečnega stropa pa je tudi fazna prehodnost daljša in se hiša ne bo pregrevala.

Omeniti je treba še eno prednost te opeke. Pintarič je najprej načrtoval gradnjo z opeko Profi, potem pa se je po določenih izračunih in posvetovanju s strokovnjaki Wienerberger odločil za Porotherm Izo profi, ki ima že vgrajeno toplotno izolacijo. Kot je pripovedoval dipl. ing. **gradbeništva**, ki se je za svojo pot odločil leta 2010 (prej je delal v Pongradu), je z opeko Profi že večkrat gradil, z IZO Profi pa prvič. Razlika med obema je le, da je IZO Profi polnjen s kameno volno, ki ima odlične toplotne lastnosti, je negorljiva, kljubuje staranju, ne vpija vode in je paroprepustna.

Lepilo namesto malte

Oba sistema se lepi z lepilom Dryfix.extra, kar je inovativen sistem gradnje, ki ga je

razvilo podjetje Wienerberger. Prvo vrsto opeke se položi na izravnalni sloj malte, ki mora biti v vseh smereh poravnana na milimeter natančno. Zgornji sloj položene opeke se z vlažnim zidarskim čopičem rahlo omoči in počisti, da se odstrani prašne delce. Če tega ne storimo, se zmanjša vezivna moč med zidaki. Na očiščeno opeko se nato na notranja štiri rebra zidaka nanese lepilo. Za natančen nanos lepila na zidake Porotherm IZO Profi je k vsaki paleti dodan pripomoček – nastavek »Y«, ki se ga pritrdi na cev pištole za nanos lepila DRYFIX.extra. Po nanosu lepila se položi naslednjo vrsto opeke, s katere se pred tem prav tako odstrani prašne delce. In postopek se nato ponavlja. S pomočjo peresa in utora se opeko po vertikalnih spojnicah povezuje po principu »suhega stika«. S takim sistemom sodobne gradnje je mogoče graditi do temperature -5 °C, s čimer se gradbena sezona podaljša, gradbišče pa je čistejše, saj ni dodatnega odpadnega materiala. Pintarič je vogalnike in preklade še izdelal s klasičnimi vogalniki Dryfix in prekladami, so pa v Črenšovcih predstavili nov opečni vogalnik, ki je že na trgu.

Wienerberger sicer izdeluje opeke Porotherm Izo Profi v dimenzijah 50, 44 in 38 centimetrov, ki so namenjene individualnim stavbam, za gradnjo večstanovanjskih stavb pa priporočajo IZO Profi 32, 25–38 ali pa 20–40 centimetrov.

Zbogom počasna gradnja

Bistvo tega sistema je tudi, da z njim počasna gradnja, mešalniki za malto, veliki tran-

Sistem se razvija. Nov vogalnik Profi.

sportni stroji in manipulativni stroški zaradi nanosa malte postajajo stvar preteklosti. Za gradnjo povprečne družinske hiše je potrebnih 10.000 litrov malte, za gradnjo hiše enake velikosti po opisanem sistemu pa potrebujemo okrog 30 pločevink lepila Porotherm Dryfix.extra (po 750 ml).

Za gradnjo zidov so po izdelavi AB podložne plošče potrebovali vsega sedem dni, potem še tri dni za streho in v desetih dneh je bila hiša pod streho. Opeko Porotherm Izo Profi se lahko v reže v vseh smereh tako suho kot mokro z običajnimi gradbiščinimi rezalnimi stroji, denimo s strojem za rezanje opek, tračno žago ali z aligatorsko žago, Pintarič pa priporoča rezanje z vodno žago, že zaradi zmanjšanja količine prahu.

Klasika z veliko natančnostjo

Kljub novemu sistemu Porotherm IZO Profi oziroma samo Profi pa še vedno ostajajo aktualni klasični sistemi opečne gradnje, še posebno specialne, kot je linija Comfort za večjo potresno trdnost ali zvočno izolativnost.

Opečna gradnja prehaja v vse večjo natančnost, hitrost gradnje je skoraj neverjetna, ker pa se med gradnjo v vezne elemente ne vnaša vode, je tudi nadaljevanje gradnje mogoče takoj. »Kot gradbenik bom nadaljeval s ponudbo te opeke. Tako Porotherm Izo kot Profi. Seveda pa je vse odvisno od strank in njihovih odločitev. To je moja prva hiša v Prekmurju, grajena z s to opeko, in mi za odločitev ni žal. Res je bila na začetku investicija nekoliko dražja, se pa potem to izravna, ker ni potrebna debela zunanja izolacija, ob tem pa so še druge prednosti. Izolacija, skrita v zidovih, je pač posebna prednost,« še dodaja Pintarič.

Montažna gradnja Od temeljne plošče do ključa – v paketu ali po fazah

Ko se odločamo za gradnjo svojega novega doma, je dobro vnaprej poznati nekaj osnovnih poudarkov, ki nas lahko prepričajo ali odvrnejo od vrste in načina gradnje. Vsaka ima namreč svoje prednosti in slabosti. Odločitev je naša. Upravni postopki za začetek gradnje montažne hiše so enaki kot za klasično zidane hiše, prav tako s tem povezani stroški. Tokrat bomo nekaj pozornosti namenili predvsem montažni gradnji.

V vsakem primeru je pred nakupom parcele treba najprej natančno preveriti, ali je parcela zazidljiva, ali so na parceli vsi komunalni priključki in ali ima tudi urejen ustrezen dostop. Pri izboru parcele za montažno hišo se moramo zavedati, da vsake hiše ne moremo postaviti na prav vsaki parceli oziroma na vsaki lokaciji. Kaj lahko umestimo v določen prostor, mora biti v skladu z arhitekturnimi posebnostmi kraja in z urbanističnimi merili. Pogoje za gradnjo določa občinski prostorski načrt. Ta v lokacijski informaciji za posamezno področje opredeljuje, kakšna gradnja je na določeni parceli dovoljena, koliko odstotkov zemljišča je zazidljivega, koliko etaž lahko ima objekt, kakšen je lahko naklon strehe in podobno. Toda tokrat se ne bomo posvetili »papirologiji«, temveč karakteristikam gradnje, ko že vemo, kaj kje lahko

Pri izdelavi temeljne plošče za montažno hišo moramo biti zelo natančni. Foto: iStock

gradimo in je tudi dostop za dostavo montažnih elementov zagotovljen.

Temeljna plošča

Prvi koraki vsake gradnje, tudi montažne hiše, so priprava zemljišča, priprava gradbišča, zakoličenje objekta, izkop za temelje ali klet in postavitve temeljev ali temeljne plošče, na kateri bo stala hiša. Tu nikakor ne smemo pozabiti na hidroizolacijo, kjer koli in kar koli že gradimo. Za vsa gradbena

dela ste zadržani sami, podjetje, pri katerem ste naročili montažno hišo, vam načeloma pomaga le z nasveti, lahko pa to naročite tudi pri izbranem ponudniku montažne hiše, kar vam seveda posebej zaračunajo, a se vam to lahko pozneje obrestuje. Velja namreč paziti na kakovost izdelave temeljne plošče, saj so ponudniki montažnih hiš pri tem zelo zahtevni in ne dopuščajo niti najmanjših nepravilnosti v naklonu plošče. Če jo izdelajo sami, je torej odgovornost njihova ... Montažne hiše namreč zahtevajo povsem ravno ploščad, saj lahko v nasprotnem primeru pride do razpok v stenah hiše.

Priprava hišnih elementov

Gradnja montažne hiše se začne v proizvodni dvorani proizvajalca hiše, kjer izdelajo vse elemente montažne hiše: zunanje stene z vgrajeno toplotno in zvočno izolacijo ter dodatno izolacijsko fasado, na kateri je lahko tudi že nanos nosilnega sloja fasadne malte z vgrajeno armirno mrežico, notranje stene z vgrajeno toplotno in zvočno izolacijo, vse elemente stropne (medetažne) konstrukcije z vgrajeno toplotno in zvočno izolacijo na pohodni strani, zaključeno s pohodno lesno ploščo, ter na spodnji strani stropne konstrukcije z oblogo iz mavčno-kartonskih plošč in strešno konstrukcijo z vgrajeno toplotno in zvočno izolacijo ter vsemi potrebnimi folijami in

Montažno hišo je mogoče kupiti v različnih fazah gradnje. Foto: iStock

Montaža največjih elementov hiše poteka s pomočjo avtodvigal. Foto: iStock

mavčno-kartonskimi ploščami na notranji strani.

V proizvodnem procesu se običajno vgradi tudi vso stavbno pohištvo (okna, vrata). Predizdelava oziroma prefabrikacija elementov v proizvodnji velja za hiter proces, tako denimo posamezne elemente montažne hiše velikosti 120 m² v povprečju izdelajo v sedmih dneh. Zaradi notranje proizvodnje je proces neodvisen od letnega časa in vremenskih vplivov. Čeprav je celoten omenjeni proces prefabrikacije elementov v proizvodnji hiter in se vse sliši enostavno, hitro in lepo, obstaja določena zanka s čakalno dobo začetka izdelave elementov v proizvodnji – o tem se pozanimajte pri ponudniku, ki ste ga izbrali.

Montaža

Ko so elementi hiše pripravljene, se lahko začne montaža hiše. Stene, ki jih izvajalec s tovarnjakom pripelje na gradbišče, imajo že vgrajeno toplotno izolacijo, okna in vdelane cevi za instalacijske vode. Montaža največjih elementov hiše poteka s pomočjo avtodvigal in pod budnim očesom vodje gradbišča. Pri gradnji montažne hiše je zelo priporočljivo, da investitor najame lastnega nadzornika, ki ima popoln nadzor nad celotno gradnjo in izvajanjem procesa montažne gradnje. Nadzornik naj bo na gradbišču vsaj trikrat na teden, ko se izvaja zahtevnejša dela, oziroma vsaj enkrat na teden pri enostavnih delih. Nadzornik je odgovoren za gradnjo, da poteka v skladu s predpisi in projektno dokumentacijo. Izбира ustreznega nadzornika je kar zapletena, zato ga je najbolje izbrati prek priporočil drugih investitorjev ali lastnikov montažnih objektov.

Ko je ogrođje hiše z vsemi zunanji stenaми postavljeno, sledi še vgradnja stropov, stenskih oblog, strešne konstrukcije, izdelava strehe, krovskih in kleparskih del ter električnih in strojnih inštalacij. Sama gradnja hiše do pokritja strehe ne traja več kot

nekaj dni, tako da je hiša hitro zaščitena pred vsemi neugodnimi vremenskimi vplivi.

Inštalacije

Po končani montaži hiše pridejo na vrsto električarji. Ponavadi so cevi za elektroinstalacije že predpripravljene in integrirane v stenah od proizvajalcev montažnih hiš. Če se odločimo za elektroinstalacije v lastni režiji, je tem izvedbam treba nameniti posebno pozornost, saj montažni objekti vsebujejo lesene pokončnike, ki jih ne smemo poškodovati ali omajati njihove nosilnosti ali stabilnosti. Električarji morajo zagotoviti vse poti do porabnikov in do električnih omaric z varovalkami. Kakovostno izvedeno elektroinstalacijo se prepozna po kakovostnih spojih vodnikov, zanesljivih elementih, pravilnih načrtih in še marsičem. Ko je uporabnik že vseljen, pa pridejo na vrsto še zadnja opravila. To je montaža luči in drugih električnih porabnikov.

Strojni tlaki – estrihi

Estrihi so eden najpomembnejših in najstarejših elementov v **gradbeništvu**. Vgrajujemo jih na nosilno podlago in služijo ne-

posredno za hojo ali kot podlaga za vgradnjo keramike, parketa ali drugih oblog. Osnovna naloga estriha je zmanjšanje udarnega zvoka in izboljšanje toplotne izolacije. Zaradi njegove konstrukcijske pomembnosti so zahteve zelo visoke. Cementni estrih vgradimo kot zemeljsko vlažno mešanico, ki jo ročno razporedimo po površini v želeni debelini, jo zgostimo in površinsko zgladimo. Estrih se ne dotika nosilne konstrukcije, s plastjo izolacije pa je ločen tudi od sten. To preprečuje prenos zvoka skozi posamezne etaže in tudi v sosednje prostore. Plavajoči estrihi so sestavljeni iz vsaj deset milimetrov debelega izolacijskega materiala, pokritega s folijo, in vsaj 50 milimetrov debelega sloja armiranega betona. V beton vložimo varjene mreže iz gradbenega železa brez nosilne funkcije ali pa mu dodamo mikroarmaturo. Lahko uporabimo jeklena, umetna, steklena ali naravna vlakna. S tem betonu izboljšamo deformabilnost in duktilnost, dodatek polipropilenskih vlaken pa izboljša odpornost proti ognju in lastnosti zgodnjega krčenja betona. Sušenje estriha je odvisno od oblog, ki jih bomo vgradili nanj. V primeru keramičnih oblog znaša čas sušenja približno 30 dni, pri laminatu ali parketu pa 45–60 dni.

Zaključna dela

Fina dela, kot so polaganje parketa, ploščic, vgradnja stopnic, ogrevanja, postavitev kopalnice, kuhinje in vsega drugega, trajajo še nekaj mesecev, odvisno od dogovora s proizvajalcem, ali nam hišo dokonča na ključ ali pa se za ta dela dogovorimo sami z drugimi obrtniki. Če se boste odločili, da hišo dokončali sami, se je treba zavedati, da je to kar velik organizacijski zalogaj, ki vam bo najbrž podaljšal čas gradnje, ponudnik montažne hiše pa vam za ta dela tudi ne prizna garancije.

Ko je hiša dokončana, ali pa sočasno z zadnjimi notranjimi opravili, je treba urediti še okolico hiše. A o tem drugič.

Različne faze gradnje

Ponudnikov montažnih hiš v Sloveniji je čedalje več, temu primerno velika je tudi ponudba tipskih hiš, ki imajo vnaprej določene cene. Če vam tipske hiše ne ustrezajo najbolj ali bi jih želeli spremeniti po svojih željah in potrebah, so vedno možne tudi prilagoditve, ki jih lahko predlagate sami ali skupaj z arhitektom. Ob tem se je treba zavedati, da večje ko bodo spremembe tipske hiše, več dodatnega dela bo za proizvajalca kar pa se bo poznalo na računu.

Montažno hišo je mogoče kupiti v različnih fazah gradnje, kar se sicer razlikuje tudi od proizvajalca do proizvajalca. Običajno so na voljo tri različice: osnovna gradnja, ki večinoma ponuja le skelet s stenami, potem je gradnja do četrte gradbene faze ali pa izdelava hiše na ključ, ki je najdražja, a kupcu omogoča takojšnjo vselitev. V tej izvedbi so običajno zajeta vsa dela od temeljne plošče do vselitve, a brez notranje opreme.

Zelena luč za trgovsko-poslovni objekt

[Mirjana Cerin](#) Istra 25. 09. 2019, 15.12

Občina se odpoveduje zemljišču med krožiščem ob hitri cesti Koper-Izola in Petrolovim bencinskim servisom. Po napovedih župana Danila Markočiča bo prodala 1450 kvadratnih metrov zemljišča, za katerega se nadeja najmanj 348.000 evrov kupnine.

Občina bo prodala travnato zemljišče neposredno ob vzhodnem rondoju in dostopu v mesto. Foto: Tomaž Primožič/FPA

IZOLA > Zemljišče bo ponudila na javni dražbi, za katero pa še ni napovedala datuma. Na zemljišču v bližini hitre ceste morajo namreč najprej opraviti novo parcelacijo. "Zaradi vseh cest, priključkov, pločnikov in drugih javnih površin v bližini," pojasnjuje vodja urada za prostor in nepremičnine **Marko Starman**. V občinski upravi priznavajo, da zemljišče po celotnem obodu - z izjemo na severni strani, kjer meji na bencinski servis - obkrožajo ceste. "Zagotovo pa bomo dražbo te nepremičnine sklicali letos, predvidoma v začetku novembra," dodaja.

Prodajno ceno so določili, znašala bo 240 evrov za kvadratni meter, pred dobrim mesecem je nepremičnino ocenil izvedenec gradbene stroke **Vitimir Mavrič**, ceno je že potrdil občinski svet.

240

evrov za kvadratni meter bo znašala izklicna cena zemljišča

V zemljiški knjigi ni nepremičnina z ničemer obremenjena, tako **Danilo Markočič** kot Starman zagotavljata, da gre za "gradbeno parcelo, namenjeno nestanovanjskim objektom za trgovske, servisne, poslovne, storitvene in skladiščne dejavnosti".

Po občinskem podrobnem prostorskem načrtu je tam dovoljena gradnja dvonadstropnega trgovsko-poslovnega objekta. Parkirišče je mogoče urediti v kletnih prostorih ali pa do 200 metrov stran. "Bližnjo cesto je mogoče spremeniti v enosmerno in na sproščeni površini urediti parkirna mesta," navaja Starman. Da bi ob velikem krožišču postavili restavracijo s hamburgerji in drugo hitro hrano, kot se je zbal občinski svetnik Levice **Leonid Danilović**, pa Starman meni, da je malo možnosti, ker imajo po veljavnih aktih prednost trgovine in poslovna dejavnost pred restavracijami.

POPRAVKI IN ODGOVORI

Nad izvršbe z množico ovadb

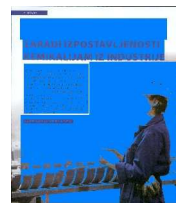
DL, 8. avgust

Spoštovani,

Pišem vam vezano na objavljeni članek Nad izvršbe z množico ovadb, kjer se je župan Andrej Martin Kostelec poslužil evidentnih neresnic, saj je PP Novo mesto že dne 12. 6. 2019 na Okrožno državno tožilstvo v Novem mestu poslala ugotovitve, s katerimi je postopek ustavila. Kljub temu pa je župan na občinski seji še vedno širil neresnice in zavajal javnost, zato v odgovoru na omenjeni članek pojasnujem:

Na osnovi objave predmetnega članka sem pridobil s strani PP Novo mesto uradno informacijo o ustavitvi postopka, ker za to ni bilo nikakršne podlage. Župan Andrej Martin Kostelec poskuša s slepilnimi manevri, zavajanjem in širjenjem laži vplivati na postopek plačila OŠ Pavla Lunačka, ki pa očitno nima lastnih sredstev za plačilo pogodbene obveznosti. Ob tem, da je župan najel in plačal strokovno neusposobljeno podjetje za izdelavo tako imenovanega strokovnega poročila, ki ga je med drugim izvedeniško mnenje Sodnega izvedenca za področje gradbeništva, zaključnih del v gradbeništvu Borisa Korenčana, univ. dipl. ing. grad. raztrgalo na koščke, zamudnih obresti in precejšnjih sodnih stroškov, ki jih bo na koncu morala plačati občina, se samo še postavlja vprašanje o resničnih županovih razlogih za takšno početje, ki so lahko samo namerni ali pa nenamerni, so pa oboji za osebo na taki funkciji precej neprimerni in za občino, ki bo na koncu vse to plačala, posledično zelo škodljivi. Vsekakor pa bom moral zaradi županovih dejanj razmisliti tudi o vložitvi krive ovadbe.

**Predsednik upravnega odbora LESNINA
MG OPREMA d.d., Ljubljana: Boštjan
Mencinger**

Rakave bolezni

ZARADI IZPOSTAVLJENOSTI

KEMIKALIJAM IZ INDUSTRIJE

Žal se vse premalo zavedamo, kako močan vpliv na porast številnih rakavih obolenj ima prav delovno okolje. Na prvem mestu so toksičnim kemikalijam izpostavljeni zlasti poklicne strukture posameznikov, zaposlenih v industriji. Karcinogene snovi so še posebej spremljevalke gospodarskih panog, kot so kmetijstvo, rudarstvo, proizvodnja, električna industrija, **gradbeništvo**, transport, trgovina in različne storitvene dejavnosti. O pereči problematiki, ki se dotika slehernega Zemljana, so strokovnjaki različnih specializacij spregovorili na zadnjem strokovnem srečanju o kemijski varnosti in vplivu kemikalij iz industrije na okolje in zdravje.

Besedilo: VERONIKA SOROKIN, foto: OSEBNI ARHIV in DREAMSTIME.

RAZLIČNE IZPOSTAVLJENOSTI

Če naštejemo le nekaj onesnaževal iz industrije, ki lahko na človeka delujejo karcinogeno, vsekakor ne moremo mimo omembe izpostavljenosti kremenčevemu pesku, lesnemu prahu, kadmiju, beriliju, dizlu, niklju, kromu, arzenu in azbestu. O razsežnostih karcinogenih elementov iz različnih vej industrije, prisotnih na ozemlju Slovenije, je temeljito spregovorila velika poznavalka situacije, **izr. prof. dr. Metoda Dodič Fikfak, dr. med., s** Kliničnega inštituta za medicino dela, prometa in športa UKC Ljubljana. Kot je poudarila, se še vedno soočamo z visokim bremenom smrti zaradi rakov, povzročenih z azbestom, predvsem zaradi dolge latentne dobe in razširjene uporabe tega onesnaževala v preteklosti. Prav tako se srečujemo tudi s povsem novimi karcinogenimi onesnaževali, katerih pravi dolgoročni učinek še ni temeljito raziskan. Čeprav bi se pri postavljanju njihovih mejnih vrednosti morali držati previdnostnega principa, pa se po besedah strokovnjakinje prav ta vidik v veliki meri zanemarja. Še več, letno odkrijejo celo do 800 različnih poklicev, ki bi bili glede na visoko raven izpostavljenosti kemikalijam

Dr. Dodič Fikfakova pojasnjuje, da emisije formaldehida, ki po IARC sicer sodi v prvo skupino karcinogenosti, veljajo za legalne onesnaževalce. V naših okoljskih aktih formaldehid ni voden kot karcinogen, kakor tudi ne kremenčev pesek ali lesni prah.

v delovnem okolju potrebni natančne obravnave. Navadno se svetuje le spremljanje zdravstvenega stanja delavcev, medtem ko je ob odkritju prvih znakov bolezni za uspešno zdravljenje pogosto že prepozno.

KAKŠNO JE STANJE V SLOVENIJI?

Strokovnjakinja dr. Metoda Dodič Fikfak med najbolj onesnaženimi kraji z industrijskimi karcinogeni omenja Anhovo z okolico (onesnaženost zaradi azbesta in sežiganja odpadkov), pri čemer o močni izpostavljenosti škodljivim kemikalijam govorimo že od leta 1922. Tej regiji sledi Mežiška dolina, onesnažena s svincem, ki traja že nekaj stoletij, nadalje onesnaženje Bele krajine s PCB-ji oz. umetnimi organskimi spojinami, Celjska kotlina (zlasti težke kovine, ostanki cinkarne in s pesticidi onesnažena polja na velikih poljedelskih območjih), onesnaženje okolja Vrhnike zaradi odpadkov Industrije usnja Vrhnika (rakotvorni krom 6 in organska topila) idr. Pri že temeljito raziskanih rakotvornih snoveh iz industrijskega okolja, o škodljivosti učinkovanja na človekovo zdravje smo že dovolj poučeni, se je vsekakor umestno vprašati, kako je na tem mestu z novodobnimi karcinogeni, o katerih imamo žal zelo pomanjkljivo znanje. Dr. Dodič Fikfakova nazorno pojasni srž težave: »Sedanja onesnaženja so bistveno bolj prikrita, izmerjene vrednosti polutanta na izpušnih so običajno celo v dopustnih mejah, zaradi dvomljive učinkovitosti nadzora izpuštov pa ne poznamo prave razsežnosti onesnaževanja slovenskega

okolja z novodobnimi karcinogeni. Glede na vsebino proizvodnje pa lahko posredno sklepamo, kaj se dejansko spušča v okolje oz. čemu so izpostavljeni delavci. Tako npr. neka tovarna na Gorenjskem spušča v zrak formaldehid, po njihovih meritvah v dovoljenih mejah in v skladu z izdanim okoljevarstvenim dovoljenjem. Ker pa gre za karcinogen, ki sodi v prvo skupino karcinogenosti po IARC (Mednarodna agencija za raziskave raka), zanj seveda ni varne meje.«

KARCINOGENI IN RAK V DELOVNEM OKOLJU

Vzroke za pojavnost raka so v preteklosti najpogosteje raziskovali v delovnih okoljih, zato tudi govorimo o t. i. poklicnih karcinogenih. O ohlapnih mejah glede utemeljenih dognanj glede dejanskega učinkovanja karcinogenov in njihove uradne klasifikacije je dr. Dodič Fikfakova povedala: »Številne organizacije v svetu so objavile sezname karcinogenov, vendar so glavni problemi teh seznamov nejasni kriteriji o tem, ali gre za poklicni karcinogen, in pomanjkanje zanesljivih informacij o poklicu ali industriji, v katerih se ta substanca uporablja ali proizvaja. Pogosto v teh evalvacijah manjka tudi podatek o tarčnem organu, kjer se razvije rak. Da bi lahko razumeli način odločanja o tem, ali in katera snov je karcinogena, o tem, zakaj iste snovi vse agencije ne razvrščajo v isto skupino, in zakaj se zdravniki večinoma ravnajo po IARC-ovi klasifikaciji karcinogenov, je pomemben podatek o postopku odločanja o neki snovi, in sicer v katero skupino sodi in ali je karcinogen.«

Izr. prof. dr. Metoda Dodič Fikfak, dr. med.

KOLIKO SKUPIN KARCINOGENOSTI TOKSIČNIH SPOJIN POZNA MO?

Kot je strokovnjakinja pojasnila, odločitve glede klasifikacije snovi v posamezne skupine rakotvornosti niso preproste in se večinoma ne izražajo z da ali ne, temveč se delovne skupine strokovnjakov o tem odločajo v naboru večjega števila mnenj. Dolgotrajnemu postopku presoje končno sledi skupna evalvacija, namreč razvrstitev v 1. skupino, 2A ali 2B oz. 3. skupino rakotvornosti. Glede klasifikacije substanc v posamezne skupine, kot jih imamo v Sloveniji, dr. Metoda Dodič Fikfak poudarja: »Prisotnost neke karcinogene snovi na seznamu IARC še ne pomeni avtomatične prisotnosti ali priznavanja snovi kot karcinogene tudi v naši državi. V Sloveniji priznavamo le z azbestom povzročene poklicne bolezni, med njimi poklicni in okoljski maligni mezoteliom in pljučni rak, ne priznavamo pa raka v sapniku in na jajčniku, kljub temu da je IARC-ova skupina ugotovila, da azbest povzroča raka tudi na omenjenih dveh organih. Drugih poklicnih rakov pri nas ne

priznavamo. Po eni strani velja enak vzrok za nepriznavanje poklicnega raka kot za vse druge poklicne bolezni; to pomeni, da je zakonska podlaga tako napisana, da je poklicno bolezen nemogoče priznati, po drugi strani pa gre za veliko pomanjkanje znanja, kjer se znani karcinogeni preprosto spregledajo oz. ignorirajo.«

IZPOSTAVLJENOST KREMENČEVEMU PESKU

Dr. Dodič Fikfakova je na strokovnem srečanju spregovorila tudi o toksičnosti kremenčevega peska, ki smo ga pri nas dolgo zanemarjali in je še vedno eden od pomembnih karcinogenov v industriji, denimo v **gradbeništvu**. »**Gradbeništvu** ostaja sektor z najvišjim bremenom pljučnega raka.

V Evropi je kremenčevemu pesku izpostavljenih pribl. 3–5 milijonov delavcev, predvsem so to rudarji in delavci v **gradbeništvu**. Znano je, da snov povzroča silikozo oz. poklicno bolezen pljuč, za katero zbolevalo tudi delavci v drugih sektorjih, denimo pri izdelovanju umetnega kamna. Največja izpostavljenost pri njih je pri peskanju, vrtanju, poliranju, kjer se uporabljajo ročna orodja visokih frekvenc.«

VPLIV TEŽKIH KOVIN NA HORMONSKI SISTEM

Pomemben vidik, ki so ga prav tako izpostavili v okviru strokovnega srečanja, je povezanost težkih kovin s pojavnostjo številnih bolezni, vezanih zlasti na hormonski sistem. **Doc. dr. Miran Brvar, dr. med.**, s Centra za klinično toksikologijo in

Doc. dr. Miran Brvar,
dr. med.

farmakologijo je o tem dejal: »Težke kovine so znani povzročitelji številnih bolezni in mehanizme njihovega toksičnega delovanja še vedno preučujemo. Številne raziskave pri ljudeh in živalih povezujejo izpostavljenost kemijskim povzročiteljem

hormonskih motenj s povečano verjetnostjo pojava neplodnosti, zgodnje pubertete, hormonsko odvisnih rakov pri ženskah (npr. rak dojke in jajčnika), z rakom prostate pri moških ter z motnjami delovanja ščitnice, razvoja živčevja idr.«

Čeprav so težke kovine sicer naravni del zemeljske skorje, pa dr. Brvar poudarja, da smo ljudje žal s svojimi dejavnostmi spremenili njihovo ravnovesje in tako povečali možnosti izpostavljenosti. Kot je povedal, predstavljajo največji vir onesnaženja s težkimi kovinami (svinec, kadmij, živo srebro, arzen) energetska industrija, transport, uničevanje in shranjevanje odpadkov, uporaba umetnih gnojil itn.

Glede nezanemarljive razsežnosti toksičnega delovanja težkih kovin tudi v bivalnem okolju je dr. Brvar še povedal: »Onesnaženje okolja s težkimi kovinami je obsežno in nekatere težke kovine lahko najdemo celo v hišnem prahu. Posebej je zaskrbljujoča izpostavljenost težkim kovinam, ki se lahko kopičijo v telesu več let, in sicer gre pri tem zlasti za izpostavljenost kadmiju, svincu in živemu srebru.«

Evalvacije o karcinogenosti neke snovi v okviru IARC potekajo na posebnih srečanjih strokovnjakov, ki običajno trajajo en teden. Delovno skupino sestavlja od 15 do 30 ekspertov na področju snovi, ki jo obravnavajo, pri čemer le-to vzamejo pod drobnogled s štirih perspektiv: ugotavljajo izpostavljenost snovi, ki jo obravnavajo, upoštevajo raziskave o raku pri človeku in pri živalih ter druge relevantne podatke.

Za Veliko Britanijo so izračunali, da je več kot 40 % pljučnega raka, kar je pribl. 3500 primerov na leto, pripisljivega pretekli izpostavljenosti azbestu in kremenčevemu pesku v gradbeništvu.

EXTRAFORM BOŠTANJ

Na trgu so že 30 let

Konec oktobra bodo minila tri desetletja od nastanka današnjega uveljavljenega boštanj-skega podjetja. Extraform trgovina, Jurij Salamon, s. p., čigar poglavitne dejavnosti so veleprodaja in maloprodaja keramike in kopalniške opreme ter zaključna dela v **gradbeništvu**. Ob jubileju smo se pogovarjali z ustanoviteljem podjetja, danes njenim prokuristom, Martinom Salamonom – lastnik podjetja pa je sicer njegov sin Jurij.

Povejte nekaj o sebi in tem, kako je prišlo do ustanovitve podjetja Extraform.

Že vse življenje živim v Gabrju v dolini Mirne; v bližnjem Tržišču sem po izučitvi za trgovca dobil prvo zaposlitev v trgovini Kmetijske zadruge Tržišče - Šentjanž in že po pol leta tam postal poslovodja. V naslednjih letih sem se ob delu izobrazil za komercialista, delal pa sem pretežno v lesni industriji Slovenije in Srbije. Bil sem dovolj uspešen, da sem do konca 80. let zbral nekaj kapitala, s katerim sem leta 1989, ko je bil sprejet tako imenovani Markovičev zakon (ta je v bivši Jugoslaviji prvič

omogočil zagon zasebnih podjetij), v Sevnici ustanovil svoje podjetje.

Kateri so bili glavni mejniki razvoja podjetja?

Naša prva dejavnost je bila veleprodaja pohištva. Aprila 1990 je bila ustanovljena prva maloprodajna trgovina, Salon pohištva Krško. Njegov prvi poslovodja, Ivan Les, je še vedno zaposlen v našem podjetju. Kmalu zatem je sledilo odprtje salona pohištva v Sevnici, sledil je prevzem skoraj 1.000 kvadratnih metrov velikega Novolesovega salona s pohištvo v Novem mestu. Ob tem sem se na poseben način prvič srečal z našim zdajšnjim vodilnim artiklom, tj. s keramiko. Za obnovo razstavnih prostorov kopalnic in kuhinj novomeškega salona sem šel po keramiko v Italijo, ob tem pa sem tudi ugotovil, kako podhranjen je bil takrat slovenski trg na tem področju. Kupci, ki so videli lepe italijanske ploščice, so namreč te bolj občudovali in povpraševali po njih kot po pohištvo. Zato smo prodaji pohištva pridružili še prodajo keramike.

S prvim italijanskim dobaviteljem nismo imeli sreče.

Martin Salamon, prokurist podjetja Extra-form, ima bogate izkušnje s keramiko.

Med drugim nam je prodal ploščice sumljive kakovosti in celo luknje v paletah. A s svojimi sodelavci sem se hitro naučil, kako je treba delati s keramiko. Poiskali so nas tudi nekateri ugledni italijanski in španski proizvajalci, za katere smo prevzeli ekskluzivno zastopstvo. Počasi smo zmanjševali prodajo pohištva in

povečevali prodajo keramike. Že leta 1992 smo ustanovili inženiring za zaključna dela v **gradbeništvu**, največ seveda na področju keramike. Do danes se je nabralo zelo vleiko naših referenčnih objektov – stanovanjskih blokov, domov za starejše, šol, vrtcev, mejnih objektov itn. Med drugim smo opremili več kot 180 bencin-

PE BOŠTANJ

PE TREBNJE

skih črpalk v Sloveniji, največ Petrollovih. Od takrat pa imamo tudi hitri servis za celostno adaptacijo kopalnic v petih do sedmih delovnih dnevih.

Leta 1995 smo sedež podjetja iz Sevnice preselili v Boštanj, kjer smo zgradili poslovno-prodajni in skladi-

selila v večje in sodobnejše prostore.

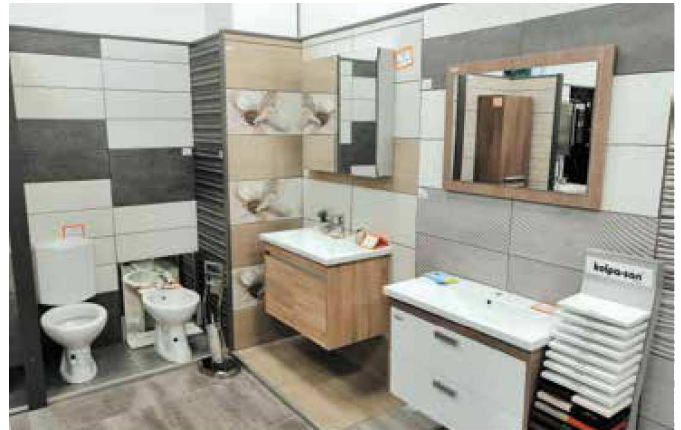
Kateri so vaši najbolje prodajani izdelki in storitve? Kdo so vaši kupci? Katere svoje prednosti bi poudarili?

Vsekakor je v prodaji na prvem mestu keramika, blizu

v Boštanju, kjer je tudi zelo velika izbira talnih oblog (vinil, laminat, topli podi ...). Naši kupci so zelo različni, kar zlasti velja za maloprodajo. Med rednimi kupci pa je tudi več kot sto keramičarjev.

takšno poslovanje, kot je vaše? Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Slovenija, vsaj po mojem mnenju, ne skrbi dovolj za zasebno podjetništvo, predvsem pa ne za pošteno po-

ščni center. V naslednjih letih smo odprli še nekaj trgovin; trenutno jih je skupno šest, in sicer v Boštanju, Brežicah, Novem mestu, Trebnjem, Šentjurju in v Krškem – tam se je trgovina ravno letos pre-

pa sta ji tudi kopalniška in sanitarna oprema. Od storitev bi poudaril že omenjeni hitri servis, ki pri stanovanjskih objektih omogoča zmanjšani, le 9,5-odstotni DDV. Priljubljena je tudi mešalnica barv

Med naše prednosti vsekakor sodijo izjemno velike zaloge, zelo hitra dobava, 3D-izris kopalnic in že prej omenjena možnost, da vse nakupljeno mi položimo in vgradimo. Naša prednost je tudi ta, da okoli 90 odstotkov izdelkov nabavljamo neposredno od proizvajalcev.

slovanje. Dejstvo je, da so nekatera propadla gradbena podjetja in nekoč naše konkurenčne firme, ki so ostali dolžni veliko našim kupcem (in celo povzročili njihove stečaje), razlog za zmanjšanje zaupanja v nas in s tem tudi za težje pogoje poslovanja. Jezijo me tudi samooklicane

Bi poudarili še kakšne posebnosti in prednosti svojih prodajnih salonov?

Zelo pomembno je, da so zaposleni v naših trgovinah specializirani samo za to področje prodaje, kar v velikih centrih ni mogoče. Večina med njimi je pri nas zaposlena že 15 ali več let.

Kakšni so v Sloveniji pogoji za

konkurenčne firme, ki brez strokovnega kadra in z out-let pogoji zavajajo kupce.

Kar se tiče naših načrtov za prihodnost, se bomo trudili, da še naprej delamo v zadovoljstvo svojih strank, za kar smo tudi že prejeli določena priznanja. Morebitne večje novosti pa bomo napovedali, ko bo čas za to.

Zaposlovanje tujcev: Lažje do delavcev iz Srbije

Tanja Fajnik Milakovič, 25.9.2019

Sašo Bizjak

Največ delovnih dovoljenj tujim državljanom v panogah **gradbeništvo**, predelovalne dejavnosti ter promet in skladiščenje.

Zaposlovanje delavcev iz Srbije je v Sloveniji od 1. septembra lažje, bolj organizirano in urejeno, pojasnjujejo v zavodu za zaposlovanje. Sporazum med Slovenijo in Srbijo o zaposlovanju je vsebinsko enak sporazumu z BiH, torej se postopki za pridobitev dovoljenj za zaposlitev izvajajo podobno, delodajalcem in delavcem pa so zagotavljale iste pravice oziroma dolžnosti kot v primeru državljanov BiH.

Slovenski delodajalec pri slovenskem zavodu za zaposlovanje prijavil prosto delovno mesto, o katerem obveščanje in tudi izbiro kandidatov opravijo v Srbiji.

Slovenski delodajalec tudi zaprosi za izdajo delovnega dovoljenja in krije stroške postopkov izdaje dovoljenja.

Srbski delavec lahko pridobil delovno dovoljenje za tri leta z možnostjo podaljšanja, medtem ko mora dovoljenje za prebivanje pridobiti v ločenem postopku na diplomatsko-konzularnem predstavništvu v matični državi oziroma na upravni enoti v Sloveniji.

Pogodba o zaposlitvi mora biti sklenjena za vsaj leto dni, delodajalec pa lahko izkoristi tudi možnost trimesečnega poskusnega dela. Po poteku enoletne zaposlitve ima delavec prost vstop na trg dela, vendar si mora novo zaposlitev v Sloveniji poiskati v 30 dneh oziroma do poteka obdobja, v katerem bo upravičen do denarnega nadomestila za brezposelnost, sicer bo začel postopek za vrnitev delavca v Srbijo, pojasnjujejo na zavodu za zaposlovanje. V začetku septembra je spet zaživela tudi infotočka za tujce na Vojkovi 2 v Ljubljani, kjer ponujajo na enem mestu vse pomembne informacije in pomoč glede zaposlovanja in bivanja v Sloveniji. Zavod pa bo ta mesec organizirali tudi dva zaposlitvena sejma v Srbiji, in sicer 19. septembra v Beogradu in 26. septembra v Nišu, kjer se bodo lahko povezali delodajalci iz Slovenije in iskalci zaposlitve iz Srbije.

25.9.2019 7:39

DZ potrdil rešitev za lajšanje posegov v večstanovanjskih stavbah

Ljubljana, 24. septembra (STA) - Poslanci so v okviru redne septembrske seje DZ z 79 glasovi za in nobenim proti sprejeli dopolnitve stanovanjskega zakona, ki ga je po skrajšanem postopku vložil državni svet. Dopolnjen zakon predvideva rešitev, ki naj bi etažnim lastnikom olajšala odpravo arhitektonskih ovir v večstanovanjskih stavbah, denimo lažjo izpeljavo vgradnje dvigala.

Državni svetnik Bojan Kontič je v DZ izpostavil, da je treba danes za odpravo arhitektonskih ovir v večstanovanjskih zgradbah, torej tudi za projekte, kakršna sta vgradnja dvigala in izgradnja klančine, pridobiti gradbeno dovoljenje in zato 100-odstotno soglasje etažnih lastnikov. Nekateri lastniki pri tem ne želijo sodelovati, zato so take izboljšave pogosto neizvedljive, je poudaril.

Državni svet je v želji izboljšati dostopnost gibalno oviranim, starejšim in mladim družinam z vozički pripravil predlog zakona, s katerim je delež soglasja etažnih lastnikov znižal s 100 odstotkov na 50 odstotkov, odbor DZ za infrastrukturo, okolje in prostor pa je septembra upošteval pomisleke vlade in predlog dopolnil tako, da je delež soglasij postavil na raven 75 odstotkov.

Državni sekretar na ministrstvu za okolje in prostor Aleš Prijon je izrazil zadovoljstvo, da so poslanci upoštevali mnenje vlade. Kot je pojasnil, je 75-odstotni delež soglasja skladen s predvidenimi določbami novega stanovanjskega zakona, ki bo kmalu v javni obravnavi. Ta delež etažnim lastnikom, ki v projektu ne želijo sodelovati, omogoča ustrezno pravno varnost in jim daje možnost spodbijanja sklepa v nepravdnem postopku, je pojasnil.

Dopolnjen zakon je glede zagotovitve neoviranega dostopa terminološko usklajen tudi z **gradbeno zakonodajo**, je povedal in dodal, da že teče postopek sprememb **gradbenega zakona**, ki bodo predvidele, da za gradnjo notranjih dvigal ne bo treba več pridobivati gradbenega dovoljenja, temveč le izjavo odgovornega inženirja, da je objekt varen. Poleg tega bo pri vgradnji notranjih dvigal za funkcionalno ovirane predlagano 50-odstotno soglasje etažnih lastnikov.

Poslanci koalicije in opozicije so si enotni, da bodo zakonske spremembe stanovalcem olajšale vsakdanjik. Ne glede na to pa je bilo slišati pomisleke, da bi bilo lahko tudi 75-odstotno soglasje vseh etažnih lastnikov prevelika zahteva in da se v praksi še vedno veliko investicij ne bo dalo izvesti, pa tudi, da v nekaterih stavbah denimo izgradnja dvigala fizično ni mogoča ali pa problem predstavlja spomeniško varstvo.

DRUŠTVO VARNOSTNIH INŽENIRJEV VELENJE

Izvedli seminar za koordinatorje za varnost in zdravje pri delu

V okviru Društva varnostnih inženirjev Velenje so prejšnji četrtek izvedli strokovni seminar za koordinatorje za varnost in zdravje pri delu (VZD) na gradbiščih, strokovne delavce za zdravje in varno delo, zaposlene osebe kot s. p., družbe, ki izvajajo strokov-

na dela VZD, vodstvene kadre, strokovne osebe v **gradbeništvu**, vzdrževanju, v kemijski tehnologiji, elektrotehniki in gozdarstvu, projektantskih firmah, sodnem izvedeništvu za VZD idr.

Dogodka, ki je potekal v seminarjski dvorani Gostinstva pod

Ivan Golob iz Robanovega Kota je inšpektorju dela zastavil strokovno vprašanje.

Jakcem v velenjskem Gorenju, se je udeležilo 88 strokovnjakov, ki izvajajo dela na tem področju. Udeležilo se ga je tudi nekaj Zgornjesavinčanov. Poudarek seminarja je bil na perečih vprašanih varnosti pri delu v **gradbeništvu**, ele-

ktro instalacijah, opremi in elektro agregatih, o varnem delu z motorno žago, izdelovanju in uporabi delovnih odrov ter opažev in varovanju delavcev pri izvorišnih kremenčevih emisij idr.

Tekst in foto: Jože Miklavc

Organizator seminarja Boštjan Brilej (levo) v pogovoru s predavateljem, inšpektorjem dela mag. Boštjanom Hartnerjem

V Celju stičišče obrtnikov in podjetnikov

K R T

52. MOS postal sodoben in inovativen sejamski dogodek – med razstavljalci in prejemniki priznanj tudi podjetja iz Spodnje Savinjske doline

Nekaj časa je veljalo, da bosta tudi v svetu obrti in podjetništva prevladali virtualnost in sklepanje poslov na daljavo. Kljub temu je družba Celjski sejem vztrajala pri organizaciji največje poslovno-sejamske prireditve v širši regiji in kot so ugotavljali letos, je v gospodarstvu še vedno zelo pomemben osebni stik, ki je temelj za ustvarjanje dolgoročnega zaupanja med partnerji.

Od 10. do 15. septembra se je na 52. MOS-u v Celju predstavljalo okoli 1500 razstavljalcev iz več kot 30 držav. Glavni partner pri organizaciji sejma je bila tudi letos Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, ki je še posebej obeležila 50-letnico svojega delovanja. Država partnerica je bila Črna gora, po letu premora pa se je na MOS vrnila tudi Ljudska republika Kitajska.

MOS je odprl minister za okolje in prostor Simon Zajc, ki je poudaril vse večjo povezanost in odvisnost gospodarstva od upravljanja s prostorom in varovanja okolja. Stične točke gospodarskega in okoljskega ministrstva so med drugim tako imenovano krožno oziroma zeleno gospodarstvo, odprava zaostankov na agenciji za okolje ter **gradbena zakonodaja**. Minister je obljubil preglednejšo in jasnejšo zakonodajo, ki pa bo hkrati varovala okolje.

Izzivi so tu

Ob odprtju MOS-a sta zbrane nagovorila tudi predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Branko Meh** in predsednik Gospodarske zbornice Slovenije **mag. Boštjan Gorjup**. Po besedah Branka Meha je malo gospodarstvo motor države: »Da pa lahko obrtniki in podjetniki nemoteno delamo, potrebujemo spodbudnejše poslovno okolje, brez birokratskih ovir. Moja mantra je, da če bo šlo dobro slovenskemu gospodarstvu, bo šlo dobro vsem državljanom Republike Slovenije.«

Boštjan Gorjup pa je med drugim poudaril, da so pred podjetniki novi izzivi: »Treba bo prilagoditi proizvodne procese, izzivi bodo na področju infrastrukture, kadrov, energetike. Prisiljeni bomo v pospešeno rabo sodobnih tehnologij, na področju avtomatizacije in mehanizacije. Prvo pravilo je, da bolj sodelujemo in se pogovarjamo med sabo.« Ob tem je Boštjan Gorjup dodal, da je treba čim manj uporabljati besedo kriza.

Zeleno in pametno

Minister za gospodarski razvoj in tehnologijo **Zdravko Počivalšek** je zbrane na odprtju MOS-a nagovoril preko videa in potrdil, da se gospodarska rast umirja, da pa je še vedno stabilna. Ob tem je ocenil, da je danes slovensko gospodarstvo bistveno bolj odporno na recesijo kot leta 2008, predvsem zaradi večje previdnosti podjetnikov, večjega lastnega kapitala, bolj zdravih finančnih temeljev in manjše zadolženosti. Po njegovih besedah ostaja v dobri formi po zaslugi povezovanja in sodelovanja, pripravljeno, da postane zeleno in pametno.

Tudi turizem

Med mnogimi razstavljalci iz Spodnje Savinjske doline so se predstavili tudi turistični ponudniki in zavodi. Med njim ZKŠT Žalec in Občina Žalec. Obiskovalci so lahko sodelovali v nagradnih igrah, prejeli kupon ugodnosti za nakup vrčka za pokušino piv na Fontani piv Zeleno zlato, degustirali jedi istoimenske blagovne znamke ter seveda okusili lokalno, savinjsko pivo Kuvec. Na razstavnem prostoru sta se predstavila tudi hmeljarski starešina in hmeljska princesa.

Sejamska priznanja

Celjski sejem, Mestna občina Celje in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije so kot vsako leto podelili

sejamska priznanja. Med tremi prejemniki zlatega priznanja Celjskega sejma je bil Kronoterm iz Trnave za novo toplotno črpalko Adapt, ki je na seznamu nemškega urada za gospodarstvo in nadzor izvoza opredeljena kot najučinkovitejša in najtišja toplotna črpalka v Evropi. Je tiha, varčna, lepa in pametna, pravijo v Kronotermu.

Srebrno priznanje Celjskega sejma pa je prejelo tudi podjetje Zagožen iz Žalca, specializirano za prodajo izdelkov za zunanji vodovod in kanalizacijo. Srebrno priznanje je prejelo za svoj nov produkt – protipoplavni ventilacijski vložek, ki prepreči vdor površinskih voda v fekalno-kanalizacijski sistem, hkrati pa je zagotovljeno prezračevanje tega sistema.

Zlati ceh Kronotermu

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je podelila priznanja in cehe. Zlati ceh je prejelo podjetje Kronoterm, ki je vodilno slovensko podjetje na področju toplotnih črpalk, vse bolj pa se uveljavlja tudi na mednarodnih trgih. Zlati ceh je prejelo za razstavljeno unikatno toplotno črpalko Adapt, ki je najvarčnejša evropska toplotna črpalka tipa zrak-voda, je obenem ena najtišjih na tržišču. Neslišna notranja enota ji omogoča, da je tišja od delovanja računalnika oziroma kar petkrat tišja od vseh drugih toplotnih črpalk na tržišču, ki je plod slovenskega znanja in dela, je utemeljila komisija svojo odločitev za podelitev zlatega ceha.

»Če bo šlo dobro slovenskemu gospodarstvu, bo šlo dobro vsem državljanom Republike Slovenije.«

Obiskovalci so hmeljsko princeso Klavdijo Bastl Enci in hmeljarskega starešino Ivana Janika Bizjaka na stojnici Občine Žalec spraševali o hmelju, pridelku, kam se prodaja ...

Vse dni MOS-a je bilo zelo živahno na razstavnem prostoru Vrtin Palir, skrajno desno Iztok Palir.

Podjetje Kronoterm je na MOS-u predstavilo najvarčnejšo in najtišjo toplotno črpalko v Evropi ter prejelo tudi zlati ceh.

Podjetje Matjaž je tudi letos pozdravljalo s svojo ponudbo vrat.

Zaposlovanje tujcev: Lažje do delavcev iz Srbije

Večer

SREDA, 25. SEPTEMBER 2019 OB 06:00

Največ delovnih dovoljenj tujim državljanom v panogah **gradbeništvo**, predelovalne dejavnosti ter promet in skladiščenje.

DZ potrdil rešitev za lajšanje posegov v večstanovanjskih stavbah

25.09.2019 07:18

Ljubljana, 24. septembra (STA) - Poslanci so v okviru redne septembrske seje DZ z 79 glasovi za in nobenim proti sprejeli [dopolnitve stanovanjskega zakona](#), ki ga je po skrajšanem postopku vložil državni svet. Dopolnjen zakon predvideva rešitev, ki naj bi etažnim lastnikom olajšala odpravo arhitektonskih ovir v večstanovanjskih stavbah, denimo lažjo izpeljavo vgradnje dvigala.

Državni svetnik Bojan Kontič je v DZ izpostavil, da je treba danes za odpravo arhitektonskih ovir v večstanovanjskih zgradbah, torej tudi za projekte, kakršna sta vgradnja dvigala in izgradnja klančine, pridobiti gradbeno dovoljenje in zato 100-odstotno soglasje etažnih lastnikov. Nekateri lastniki pri tem ne želijo sodelovati, zato so take izboljšave pogosto neizvedljive, je poudaril.

Državni svet je v želji izboljšati dostopnost gibalno oviranim, starejšim in mladim družinam z vozički pripravil predlog zakona, s katerim je delež soglasja etažnih lastnikov znižal s 100 odstotkov na 50 odstotkov, odbor DZ za infrastrukturo, okolje in prostor pa je septembra upošteval pomisleke vlade in predlog dopolnil tako, da je delež soglasij postavil na raven 75 odstotkov.

Državni sekretar na ministrstvu za okolje in prostor Aleš Prijon je izrazil zadovoljstvo, da so poslanci upoštevali mnenje vlade. Kot je pojasnil, je 75-odstotni delež soglasja skladen s predvidenimi določbami novega stanovanjskega zakona, ki bo kmalu v javni obravnavi. Ta delež etažnim lastnikom, ki v projektu ne želijo sodelovati, omogoča ustrezno pravno varnost in jim daje možnost spodbijanja sklepa v nepravdnem postopku, je pojasnil.

Dopolnjen zakon je glede zagotovitve neoviranega dostopa terminološko usklajen tudi z **gradbeno zakonodajo**, je povedal in dodal, da že teče postopek sprememb **gradbenega zakona**, ki bodo predvidele, da za gradnjo notranjih dvigal ne bo treba več pridobivati gradbenega dovoljenja, temveč le izjavo odgovornega inženirja, da je objekt varen. Poleg tega bo pri vgradnji notranjih dvigal za funkcionalno ovirane predlagano 50-odstotno soglasje etažnih lastnikov.

Poslanci koalicije in opozicije so si enotni, da bodo zakonske spremembe stanovalcem olajšale vsakdanjik. Ne glede na to pa je bilo slišati pomisleke, da bi bilo lahko tudi 75-odstotno soglasje vseh etažnih lastnikov prevelika zahteva in da se v praksi še vedno veliko investicij ne bo dalo izvesti, pa tudi, da v nekaterih stavbah denimo izgradnja dvigala fizično ni mogoča ali pa problem predstavlja spomeniško varstvo.

Obljuba: za podjetja manj papirologije in lažji dostop do denarja

Novo Evropsko komisijo bo od novembra naprej vodila Ursula von der Leyen. V političnih izhodiščih, imenovanih Bolj ambiciozna Unija, napoveduje ukrepe za lažje poslovanje, inoviranje in pridobivanje virov financiranja.

Avtor: Marko Vidrih

Nemška političarka Ursula von der Leyen, ki je julija letos prejela zadostno podporo poslancev Evropskega parlamenta, bo vodenje prihodnje Evropske komisije prevzela 1. novembra 2019. Von der Leynova, ki bo prva ženska na čelu Evropske komisije, namerava začrtati pot, po kateri bo Evropa do leta 2050 prva podnebno nevtralna celina. Posebno pozornost bo namenila področju gospodarstva in davkov.

V političnih usmeritvah von der Leynove za vodenje komisije so naslednji glavni poudarki:

1 Evropski zeleni dogovor.

Von der Leynova v okviru napovedi, da bo Evropa do leta 2050 postala prva podnebno nevtralna celina, obljublja pripravo nove industrijske strategije za gospodarstvo ter prevzem vodilnega položaja Evrope v krožnem gospodarstvu. Med konkretnimi ukrepi našteva naslednje:

- ★ razširitev sistema za trgovanje z emisijami na pomorski sektor, promet in **gradbeništvo** ter uvedbo davka na meji glede na emisije ogljika, s katerim bi preprečili selitev virov CO₂,
- ★ evropski podnebni pakt, ki bo povezal regije, lokalne skupnosti, civilno družbo, industrijo in šole,
- ★ naložbeni načrt za trajnostno Evropo, vreden bilijon evrov: več proračunskih sredstev za okolje, preoblikovanje dela Evropske investicijske banke v Evropsko podnebno banko, sprejem strategije za zeleno financiranje,
- ★ evropski zeleni dogovor za biotsko raznovrstnost do leta 2030,
- ★ podporo kmetom z novo strategijo »od vil do vilic« za trajnostno hrano vzdolž celotne vrednostne verige,
- ★ nov akcijski načrt za krožno gospodarstvo, ki bo osredotočen na trajnostno rabo virov, zlasti v energetsko potratnih sektorjih, na primer v tekstilni industriji in gradbeništvu.

2 Gospodarstvo za ljudi.

Ukrepi, ki jih za podjetja napoveduje von der Leynova, so:

- ★ posebna strategija za manj birokracije za mala in srednja podjetja (MSP), ki bo MSP olajšala papirologijo in omogočila boljši dostop do trgov,
- ★ dokončanje unije kapitalskih trgov, ki bodo MSP omogočili dostop do financiranja, potrebnega za rast, inovacije in širitev,
- ★ ustanovitev javno-zasebnega sklada, ki bo specializiran za prve javne ponudbe MSP.
- ★ Von der Leynova napoveduje tudi krepitev vloge evra ter več ravnovesja med tržnim in socialnim. Tako imenovani akcijski načrt za celovito izvajanje evropskega stebra socialnih pravic bo med drugim vseboval:
 - ★ evropski sistem pozavarovanja za primer brezposelnosti,
 - ★ preoblikovanje jamstva za mlade v trajni instrument za boj proti brezposelnosti mladih, tudi s krepitvijo proračuna za ta namen,
 - ★ evropsko jamstvo za otroke, ki bo vsem otrokom omogočalo dostop do zdravstvenega varstva in izobraževanja.

Njene napovedi vključujejo tudi evropsko strategijo za enakost spolov, s posebnim poudarkom na enakem plačilu za enako opravljeno delo, ter prizadevanja za uravnoteženo zastopnost spolov v upravnih odborih podjetij.

Na davčnem področju poudarja nujnost reforme evropskega in mednarodnega sistema obdavčitve odhodkov pravnih oseb. Med drugim obljublja:

- ★ obdavčitev velikih tehnoloških podjetij kot prednostno nalogo in v okviru tega konkretno prizadevanje za pravičen digitalni davek,
- ★ predlog za izboljšanje obdavčitve podjetij na enotnem trgu, vključno s skupno konsolidirano osnovo za davek od dohodkov pravnih oseb, da bi odpravili razlike v davčnih pravilih, ki ovirajo globlje povezovanje enotnega trga in rast,
- ★ ukrepe za boj proti davčnim goljufijam in proti škodljivim davčnim režimom v tretjih državah.

3 Evropa, pripravljena na digitalno dobo.

Von der Leynova napoveduje:

- ★ v prvih dneh mandata predstavitev zakonodaje o usklajenem pristopu k družbenim in etičnim posledicam umetne inteligence,
- ★ sprejem novega zakona o digitalnih storitvah, ki bo izboljšal pravila o odgovornosti in varnosti za digitalne platforme, storitve in izdelke ter omogočil oblikovanje enotnega digitalnega trga,

- ★ več naložb v izobraževanje in usposabljanje ljudi na digitalnem področju, vključno s sprejemom akcijskega načrta za digitalno izobraževanje, ki bo izkoristil vse potenciale interneta.

4 Zaščita evropskega načina življenja.

Von der Leynova načrtuje krepitev mehanizmov pravne države na območju EU, obljublja pa tudi:

- ★ nov pakt o migracijah in azilu, vključno z oživitvijo dublinske reforme pravil o azilu, ter skupen evropski azilni sistem, ki temelji na medsebojni pomoči držav članic,
- ★ vrnitev k popolnoma delujočemu schengenskem območju prostega gibanja, pri čemer je treba določiti nov pristop za delitev bremena,
- ★ okrepljeno zaščito evropskih zunanjih meja,
- ★ več notranje varnosti v EU, kar pomeni več resursov evropskega javnega tožilstva za preiskovanje in pregon čezmejnega terorizma,
- ★ nove ukrepe za krepitev carinske unije za obvladovanje carinskih tveganj in zaščito enotnega trga EU.

5 Močnejša Evropa v svetu.

Von der Leynova v sklopu te točke izpostavlja:

- ★ skrb za to, da bo imel vsak trgovinski sporazum vključene zahteve na področju varstva podnebja, okolja in dela, s politiko ničelne tolerance do dela otrok,
- ★ imenovanje glavnega uradnika za trgovino, ki bo odgovoren za boljše spoštovanje in izvrševanje trgovinskih sporazumov,
- ★ prizadevanja za enake konkurenčne pogoje za Evropo in odločne ukrepe proti dampedingu, deregulaciji in subvencijam,
- ★ potrditev evropske perspektive za Zahodni Balkan in prizadevanja za sporazumen brexit, obenem pa krepitev strateškega partnerstva EU z Veliko Britanijo.

6 Nova spodbuda za evropsko demokracijo.

Von der Leynova napoveduje več vključevanja državljanov EU v politično odločanje, preprečevanje zunanjega vmešavanja v zadeve EU ter razvoj skupnih standardov in pristopa za odpravo dezinformacij in sovražnega govora na spletu. Prihodnja predsednica Evropske komisije namerava cilje opredeliti v akcijskem načrtu za evropsko demokracijo.

Kaj vse lahko Alenka reče Marjanu (in/ali kako dolgo bo on še tiho)

F 25.9.2019 / 06:05

Komentiraj

»V vladi in koaliciji se moramo resno pogovoriti o vrednotah te vlade in te koalicije.« — Kaj res? No, dajte že enkrat ...

Boris Vezjak

Je Šarčeva vlada skorumpirana? Če smemo verjeti ministrici za infrastrukturo taiste vlade, je odgovor pritrđen: Slovenijo vodi umazana politična klika lobijev iz ozadja — predseduje pa ji sam predsednik vlade in njen šef Marjan Šarec.

Bolj od te šokantne misli je škandalozno samo še dejstvo, da v državi ni novinarjev, ki bi takšno izjavo opazili in ustrezno ovrednotili. Ali povedano drugače: mediji niso v stanju reflektirati niti najbolj dramatičnih izjav, ki bi v vsaki razviti demokraciji sprožile buren odziv.

Koliko je na svetu predsednikov vlad, ki so pripravljeni mirno pogoltniti stališče podrejene ministrice, da načelujejo prodanim dušam?

Možnosti sta namreč samo dve: da Marjan Šarec molče pritrjuje Alenki Bratušek, kar pomeni, da je njena trditev točna — ali pa da ministrico povpraša, na čem trditev utemeljuje in jo sam argumentirano zavrne.

In ker nič od tega ni storil — morda zaradi ljubega miru —, ljudstvu sugerira, da je verjetnejša prva možnost.

Iz ozadja

Kaj je povedala razočarana ministrica po zadnji seji vlade (če odštejemo samohvalo)? Izjavo citiram v celoti:

»Na današnji seji vlade ministri niso potrdili spremembe aktov o ustanovitvi podjetij Eles in Borzen. Predloga za spremembo aktov o ustanovitvi Eles in Borzena sta bila strokovno pripravljena, medresorsko usklajena, oba predloga je obravnaval in sprejel. Odbor vlade za gospodarstvo, potrdila ju je Služba vlade za zakonodajo in sta bila

zaradi vsega tega tudi uvrščena na današnjo sejo vlade – pa kljub vsemu temu nista bila sprejeta.«

»Ta nepričakovana poteza ministrov kaže, da našo državo očitno še vedno vodijo ljudje iz ozadja, ki so tako močni, da spreminjajo tudi že usklajene in dobre odločitve vlade, ko jim te škodijo. V tej levosredinski vladi in tej levosredinski koaliciji se moramo zato resno pogovoriti o vrednotah te vlade in te koalicije.«

»Današnja slaba novica je, da vplivneži v energetiki prigrabljene moči ne bodo kar tako izpustili iz rok. Da bodo še naprej služili na račun države, kar pomeni na račun našega zdravstva, na račun naše socialne države in na račun naše skupne blaginje! Slaba novica je tudi, da bo boj s starimi strukturami in starimi korupcijskimi praksami trajal dlje, kot smo mislili. Dobra novica pa je, da ti ljudje iz ozadja ne morejo ustaviti najpomembnejših razvojnih projektov, ki jih je Alenka Bratušek po več desetletjih končno spravila v ospredje: zaradi dela naše ministric gradimo 2. tir Divača-Koper, zaradi dela ministrske ekipe pod njenim vodstvom je vse pripravljeno za začetek **graditve** 3. razvojne osi, posodabljammo javni potniški promet in zagotavljamo poceni električno energijo, ki bo v prihodnje v še večji meri pridobivana na okolju prijazen način.«

»TEŠ6 in današnja odločitev vlade sta dokaz, da energetske lobi še vedno doseže svoje na račun vseh nas. A če mislijo, da se bomo v SAB nehali boriti za državo in boljšo prihodnost Slovenk in Slovencev samo zato, ker so izboljšave preprečili tokrat, se zelo motijo.«

Panegirik

S čim ministrica obtožuje predsednika vlade in svoje kolegice ministrice in kolege ministre? Da predloga za spremembo aktov na vladi nista bila sprejeta, ker so z »nepričakovano potezo« dokazali, da »našo državo očitno še vedno vodijo ljudje iz ozadja«.

Povedano drugače: ljudje iz ozadja stojijo za Šarcem in njegovo ministrsko ekipo. Potem pa Bratuškova dvigne prst in pomoralizira o vrednotah te vlade in koalicije, o katerih se moramo resno pogovoriti! In prav ima, razpravo o vrednotah in politični odgovornosti krvavo potrebujemo.

Po retoričnem napihovanju, da strici iz ozadja s pomočjo ministric in ministrov preprečujejo, da bi ostalo več denarja za zdravstvo, socialo in našo skupno blaginjo, je znova napovedala dolgotrajni boj »s starimi strukturami in starimi korupcijskimi praksami« — ki jih podpira Šarčeva vlada. V jeznem zapisu po

kratkem panegiriku v čast njihovi Alenki sledi še zaključek: odločitev vlade, ki je zminirala njeno namero, je dokaz, da energetske lobi še vedno doseže svoje. Iz česar nesporno sledi, da je vlada, katere del je tudi sama, zlizana z lobiji in posledično skorumpirana.

Šarčevi strici

Seveda smo pričakovali, da se bo predsednik vlade odzval. Da bo ministrico pokaral in jo vprašal, kdo so tisti z dolgimi lovki, ki manipulirajo z njegovo ekipo.

Na takšno gesto bi smeli računati, ker bi z njo Šarec izkazal konsistentnost s svojimi poprejšnjimi ravnanji. Leta 2017 je v predsedniški kampanji storil prav to, kar bi zdaj od njega pričakovali: predsednika Pahorja je pozval, naj razkrije, kdo da so strici, ki stojijo za njim — kot se je glasila takratna obtožba.

Kralj Instagrama, ljubitelj privlačnih atletinj in mišk malih — in priložnostni predsednik Republike — mu je odgovoril: »Ne skrbite, verjetno bolj skrbijo za vas, kot si ta hip predstavljate.«

O retoriki in psihozi glede stricov iz ozadja sem v času kampanje zelo podrobno pisal v besedilu SLO Dosjeji X (1.): Paranoični in pragmatični konspiratizem »stricov«. Tokrat pa Šarec v funkciji predsednika vlade ni mogel ponoviti enakega vprašanja obtožujoči ministrici.

Premier bi imej še vsaj en razlog, da to naredi. Kot sem že pokazal ob njegovem zadržanem odstavljanju sekretarja LMŠ (Je Šarec ob odstavitvi sekretarja res kategorično obsodil politična lobiranja?), vtis, da se odločno sooča s klientelističnimi in koruptivnimi praksami, zadnje čase peša. Če je od njegove prislovične odločnosti ob mlahavosti reakcij tudi po razkritju Črnčevih povezav z direktorico slovenske podružnice Westinghousa sploh še kaj ostalo.

Nenadna nenavadnost glasovanja

Še na dve stvari je treba biti pozoren. Na MI so po debaklu šefice na vladi zatrjevali, da so gradivo medresorsko uskladili in da ga je pregledala služba vlade za zakonodajo — tako kot v primeru podjetja SODO. Oba predloga naj bi obravnaval in sprejel tudi odbor za gospodarstvo, zato sta bila uvrščena na dnevni red seje vlade.

Toda UKOM je Bratuškovo demantiral in povedal, da je bilo omenjeno gradivo na vladnem odboru za gospodarstvo potrjeno s pridržkom, ker ni bilo usklajeno. Torej ne more držati, kar pravi ministrica.

Trdila pa je tudi, da na seji vlade predloga nista bila sprejeta, ker so člani vlade odločili z glasovanjem — »kar je na vladnih sejah zelo redka oblika odločanja«. Tudi to je bilo demantirano: STA je namreč poročala — sicer brez jasne navedbe vira —, da poslovnik vlade predvideva glasovanje kot enega od rednih načinov odločanja.

Bratuškova je bila že dvakrat demantirana. Zato se zdi še tem bolj neverjetno njeno sprenevedanje, zakaj se je večina članov vlade pri glasovanju vzdržala, proti pa je bil samo eden. Ali kot so zapisali na njenem resorju:

»Na MI ne vemo, zakaj pri odločanju niso prevladali strokovni in pravni argumenti, o morebitnih ozadjih in interesih, ki so prevladali, pa ne želimo ugotoviti.«

No, kot da tega na najbolj patetičen način ni ravnokar storila ravno njihova šefica.

Sklep?

Takšnih odprto konfliktnih igrice na vladi že dolgo nismo spremljali. Zato se moramo kot državljani čim hitreje sprijazniti z enim od naslednjih dejstev: da je Šarčeva vlada talec lobijev in stricev iz ozadja, kot pravi Alenka Bratušek, ali pa imamo sprenevedavega predsednika, ki bo še enkrat požrl lobistične akcije in nespodobnosti podrejene ministrice in koalicijske partnerice.

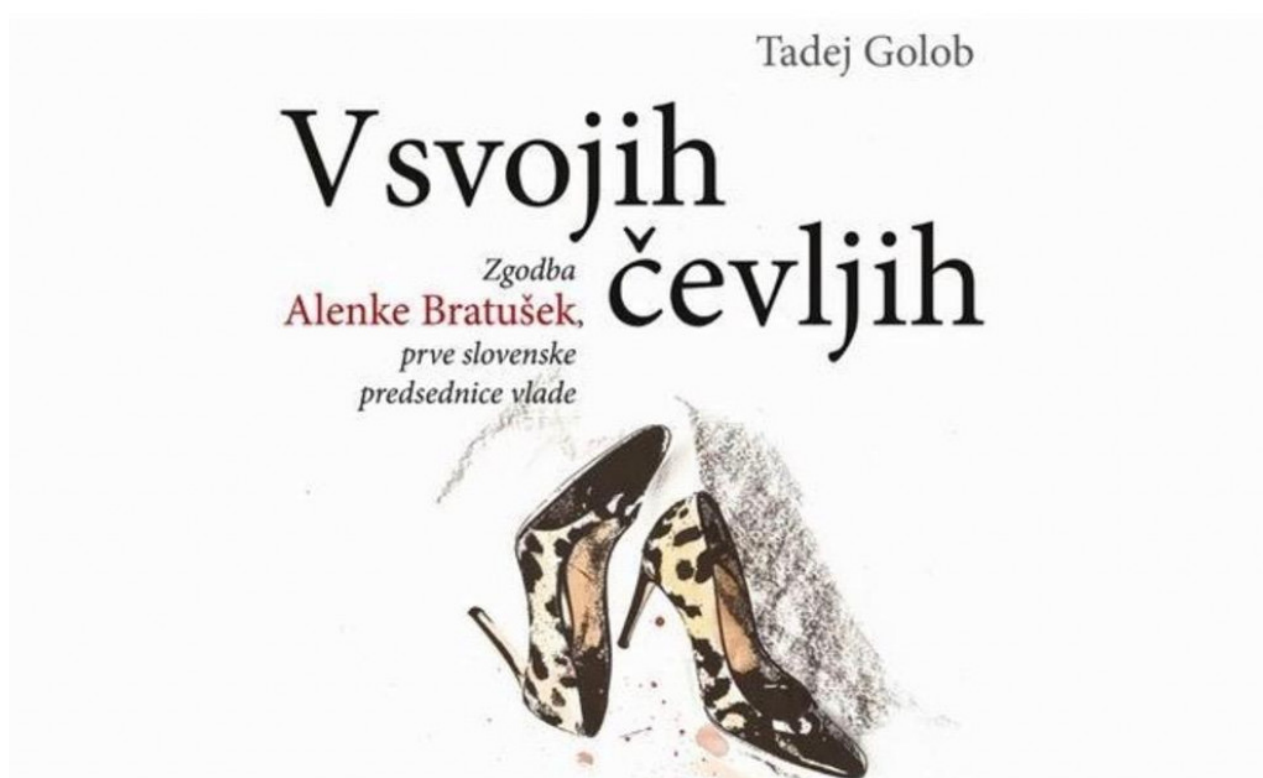
No, lahko gre tudi za oboje.

Zdaj že vemo, da je Šarec lahko miren: slovenski uredniki nimajo namena ničesar od tega dvojega sporočiti javnosti.

Opomba: Tekst je bil prvotno objavljen na avtorjevem blogu **In media res** v nedeljo, 22. septembra 2019, pod naslovom *Je vlada predsednika Šarca skorumpirana?*. Verzija na Fokuspokusu je editirana. Objavljeno s privoljenjem avtorja.

V jeznem zapisu MI po kratkem panegiriku v čast njihovi Alenki sledi še zaključek: odločitev vlade, ki je zminirala njeno namero, je dokaz, da energetske lobi še vedno doseže svoje. Iz

*česar nesporno sledi, da je vlada,
katere del je tudi sama, zlizana z lobiji
in posledično skorumpirana.*

**Vabljeni.
Vstopnine ne bo.**

Vse naše dogodke fotografiramo in fotografije javno objavimo.

»Bolj od ministričine šokantne misli, da je vlada korumpirana, je šokantno samo to, da v državi ni novinarjev, ki bi takšno izjavo opazili in ustrezno ovrednotili.«